

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

This Issue Consists of Two Parts PART ONE

VOLUME XXV NO. 171

PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 21 D., 1944 M.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA —

Demokratų Konvencija Gub. Kerr Kalba R. Matusевичius R. E. Hannegan

Demokratų konvencija įsisiūbavo. Būtimūt matė ir girdėję tas entuziastiškas demonstracijas vakarinėje trečiadienio sesijoje! Chicago Stadium gal niekuomet nematė tokių audringų demonstracijų.

Henry Wallace pasirodė didžiojoje konvencijos arenoje dar prieš sesijos atidarymą. Jo gimtinės valstijos, Iowos, delegacija pradėjo ovacijas. Prie jos prisijungė Minnesota, Wisconsin, California, New York, Illinois ir beveik visos kitos, išskyrus Texas, Mississippi.

Oklahoma gubernatorius Robert Kerr buvo "keynoteris." Na, ir balsų turi tas vyras! Na, ir oratorius! Turininga, agresyvi buvo jo kalba, kupina sarkazmo Tamo Dewey adresu, kurį jis vykusiai pavadinė Hooverio įpėdiniu!

Amerika negrįš į Hooverizmo laikus. Amerika nori užtikrinto gerbūvio. Milionams karių turi būti užtikrintas darbas. Su Taktininkais turi būti draugiškas ir pastovi kooperacija pokariniam periode.

Kartą jo kalba buvo pertauktą spontaniškai kilusiam demonstracija, kuri tęsėsi bent 20 minučių. Tokio entuziazmo nebuvau matęs. Demonstruota už Rooseveltą, politinį ir karinį šios šalies vadą.

Kuomet Oklahomos gubernatorius suminėjo vardus Churchillio, Stalino, Chiang Kai-šeko, delegatus ir publikoj vėl ovacijų audra.

Grausmingi aploдимisimai pasipylė, kuomet R. Kerr kalbėjo apie Maskvos, Teherano ir Kairo konferencijas.

Demokratų partijos nacionalio komiteto čermanas, Robert Hannegan, gražiai nuaugęs vyras, iškalbus.

Bet jo linija kreivoka. Be rodo, to neratytai konvencijoje. Politinė intriga prieš Henry Wallace pinama Stevens viešbuty. Hannegan nori įpiršti vice prezidentu sen. Trumaną.

Jis jau gavo vėjo nuo sen. Guffey, Pennsylvania, nuo Harold Ickes ir daugelio kitų.

Už Henry Wallace, sakoma, jau yra 400 balsų. Jo šansai auga. Smarkiausia už jį dirba CIO Politinio Komiteto vadai.

Kad tik Edw. Kelly susiprastų ir nenustytų prie kompromiso su tais, kurie nenori Wallace'o!

Prasčiausi įspūdį daro Texas ir Mississippi delegacijos. Konvencijoje jos vėsiškai izoliuotos, lyg kokios deguto bakos. Jos atstovaujta ne demokratija, bet Dies'o, Garnerio, Byrd'o "idejas." Tuli jų delegacijų nariai, neabejotinai, jaučia sąžinės graužimą. Bet jų delegacijų vadovybė įkyriai laikosi savo naraivo.

Galimas daiktas, kad tose delegacijose įvyks sprogimas ir bent dalis delegatų atsimes nuo atskaldinų.

Robertas Matusевичius, žydų tautybės vyras, žuvo Italijos fronte. Jis buvo korporalos Dėdės Samo armijoje.

Chicagoiečiai jį gerai pažino, Robertai! L. Pruseika.

RAUD. ARMIJA AUGUSTAVE, EINA Į SUVALKUS

JAPONIJOS MINISTERIŲ KABINETAS REZIGNAVO

Amerikos Armija Nuėjo 7 Mylias už Livorno, Naciai Negali Atsikirti Italijoj

RYMAS, liepos 20.—Amerikos kariuomenė pasiekė pietinį kraštą Arno upės 25 mylių frontu, vydamiesi vokiečius nuo Livorno prieklaukos, ir jau užėmė Colle Salvetti, 7 mylias į šiaurę nuo Livorno.

Tuo žygiu amerikiečiai įsilaužė į nacių "gotišką liniją," kuri eina pagal tą upę.

Amerikiečiai taipgi priėjo tik 10 mylių prie stambaus miesto Pisa.

Vokiečiai nepasipriešino kiek stipriau. Daugiau jie šaudė pasislėpę ir pasaltingai.

Italai ir lenkai taipgi pasivaržė pirmyn. Anona mieste suimta daug karo mantos.

Dideli lietūs kiek sulėtino Aliantų armijos eigą Italijoj.

PEARL HARBOR, liepos 20.—Kuomet Amerikos karo laivai jau ketvirtą dieną bombarduoja Gumburą, Japonija skelbia, jog ministerijų kabinetas rezignavo.

Kiek pirmiaus pavartyti iš vietų laivyno ir karo ministeriai, Premieras Tojo atsiskvė iš karo ministerio, bet buvo pasilikęs premjeryste, bet pagaliau turėjo atsistakinti.

Japonijos karalius pavedė naujos ministerijos sudarymą gen. Kuniaka Kaiso, pirmiaus buvusiam premjerui, ir admiralui Mitsumasa Jonai.

Abu jie pirmiaus buvo skaitomi palikusiais prie Amerikos.

Hideki Tojo ministerija, prisipažinusi negalinti karą laimėti, rezignavo.

Pavedimas Kaiso ir Jonai sudaryti ministeriją, tuly aiškina ma kaip žygis link "derybinės taikos," kad nerikytų besąlyginiai pasiduoti.

Lenkų Konsulas Sankiamas į Londoną

LONDONAS, lp. 20.—Lenkų tremtinė valdžia kveičia savo generalų konsulą Kwieciao, Dr. Ripa, pasitarimui į Londoną.

Ar jis bus kitu pakeistas, ar tik konferencijai sankiamas, nepasakytą.

NEW YORK. — OPA skelbia, jog nėra vilties nuimti rašininį čėverykams, bent šiems jie pasilikis rašinti, kaip buvo.

nes per kelis kartus jis buvo Chicagoj, sakė kalbas, rašinėjo "Vilniai." Daugiausia, betgi, jis rašinėjo "Laisvei" ir, rodos, "Sviesai."

Karui prasidėjus, jis liuosonori stoji armijon. Buvo sužeistas Afrikos fronte. Pasigydes vėl stoji kovon ir žuvo.

Amžina atminis tau, drauge Robertai! L. Pruseika.

BUVO PASIKĖSINIMAS ANT HITLERIO GYVASTIES; DAUG GENEROLŲ SUŽEISTA

JO KELI GENERALAI SUNKIAI SUŽEISTI BOMBOS SPROGIMU

GESTAPO VIRŠYLA VALDAS VOKIETIJA, SAKO ŠVEDŲ DAVINIAI

STOCKHOLMAS, liepos 20.—Heinrich Himmler, slaptojos policijos galva, sakoma tapo Vokietijos diktatoriumi, po pasikėsinimo ant Hitlerio gyvasties.

Vokietijos generolai turėję klausyti Himmlerio, kai kurie būsiai išmesti. Armijon buvo pasiūta slaptojos policijos ir jie lengvai susidarė prieš generolų kontrolę.

LONDONAS, liepos 20.—Vokiečių žinių agentija DNB skelbia, jog įvykęs pasikėsinimas ant Hitlerio gyvasties, bet Hitleris išlikęs tik išaiki apdegintas, kuomet jo palydovai sunkiai sužeisti.

Padėta bomba, kurią afrodes lengvai sužeisti: Alfred Jogg, Hitlerio militarinis patarejis; generolai Kortzen, Buhle, Bolenschatz, Heusinger ir

Naciai Naikina Pėdsakus Savo Kriminalystės

WASHINGTON, lp. 20.—Šveicarijos spauda rašo, jog naciai atkasa Iovonus Jugoslavijoje 100,000 išduoty žydų ir degina juos, kad sunaikintų pėdsakus savo kriminalystės, už kurią jie bijo būti baudžiami po karo.

Sužinota, kad 300 serbų verstinai paimti atkasinėti tuos Iovonus ir deginti.

Šveicarij laikraštis iš to daro išvadą, kad naciai ruošiasi apeleisti Jugoslaviją.

Serbijoj Eina Didelės Kovos; 450 Nacių Išmušta

LONDONAS, lp. 20.—Pranešimas iš Jugoslavijos sako, jog Serbijoj eina didelės kautynės tarp nacių ir maršalo Broz armijos. Nacius remia čekikai ir bulgarai.

Bėgu keturių dienų partizanai išmušė 450 priešo armijos.

ANGLAI SAUDE Į LAIVUS PERTAKOJ

LONDONAS.—Anglijos pakraščio kanuolės saudė į laivus, kurie plaukė pertaka tarp Prancūzijos ir Anglijos. Rezultatai nepasakelti.

BELGIJOJ PRASIDĖJĖS SUKILIMAS

AEF VYR. KOMANDA, lp. 20. Gen. Eisenhower štabas informuoja, jog Belgijoj prasidėjo sukilimas prieš nacius. Belgijos patriotai stoji bendrai su francūziais patriotais (partizanais) kovon prieš nacius okupantus.

Francūzų partizanai sunaikino 26 tiltus ir pravedė didelės atakas prieš vokiečius, priverdami juos apeleisti tris miestelius.

Visas traukinys, gabėjęs "raktel-bomberius," sunaikintas. Belgijoj pasipriešinimas jau senai didėja, ypač Aliantams įėjus Prancūzijos jį padidėjo. Sistematingai naikinama geležinkeliai.

KONEVO ARMIJA PRIĖJO VISAI ARTI LVOV

Kita Armija Jau Tik 8 Mylios nuo Rytprusių; Taipgi Einama Gilyn Latvijon

LONDONAS, liepos 20.—Raudonoji Armija jau grumiasi prie pat Rytprūsij. Ji priėjo Augustavą ir eina link Suvalkų.

Didelės kovos eina apie 8 myl. nuo Rytprūsijų rubežius, kur vokiečiai ima susilpnėti ir rodo požymius traukimosi atgal.

Vokiečių radijas skelbia, jog Sovietų kariuomenė nuėjo 38 mylias į šiaurvakarius nuo Gardino ir pasiekė Augustavą, tik 8 mylias nuo seno Prūsijos rubežius.

Sovietų aviacija smarkiai bombarduoja priešo pozicijas.

MASKVA, liepos 20.—Maršalo Konevo armija priėjo tik 8 mylias prie Lvovo iš šiaurės rytų ir 13 mylių iš rytų ir jau šauda iš kanuolių į miestą.

Si armija užėmė Borating ir Ostrovą (yra ir kitas Ostrovas, netoli Latvijos).

Ji perėjo Bug upę ir eina į vakarus.

Gen. Rokosovskio armija eina link Brest-Litovsko ir jau pralaužus pirmas to miesto apsigynimo linijas.

Gen. Zacharovo armija eina prie Biełostoko.

Latvijos fronte veikia Jeremenko armija. Ji pr-ėjo 38 ml. prie Dvinsko ir 22 ml. nuo Ruzekos.

Laukiama paėmimo Kauno, Biełostoko, Brest-Litovsko ar Lvovo. Bile kuris tų miestų gali greit patekti Raudonajai Armijai.

Konevo armija užimdama Bredų apsupe keturias divizijas vokiečių armijos tų srityj. Ji taipgi užėmė miestą Sokal.

Remenos arcija Lvovo irgi užimta.

Graziani Atsistatydinsias, Nepakencia Nacių Diktavimo

NEW YORK.—Šveicarijos radijas skelbia, jog Rodolfo Graziani, Mussolinio karo ministeris rez'gusias iš vietos, nes nacių armijos viršininkai padėjo ir Italijos armijai vokiečius komendantus.

Nacių Jėgos Norvegijoj Susilpnintos

WASHINGTONAS.—Norvegų daviniai sako, jog naciai patavims Lenkijoj neigias ir kad tokis atsisaukimas jį tik sukompromituotų.)

DETROITO IR APIELINKES LIETUVIAMS

Sekmadienj, liepos 23, Capital Parke, ant Telegraph Road, prie Sibley Road, bus didelė piknikas Vilnius naudai.

Sis piknikas įvyksta labai svarbiu momentu, kada SSSR kariuomenė, kurioje inkorporuota ir Lietuvos armija, laisvina mūsų tėvų žemę.

Kalbės piknike V. Andriulis, iš Vilnies redaktorius. Jis pasakys daug svarbių ir įdomių dalykų apie Lietuvos laisvinimą, apie tai, ko galime laukti po karu.

Visiems lietuviams svarbu šiame piknike dalyvauti. Visus Vilnies skalytojus prašome dalyvauti jame ir pasikviesti savo kaimynus ir pažystamus dalyvauti.

"VILNIS"

(THE SURGE) LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in English, French, Polish, Czech, Slovak, Hungarian, Italian, Spanish, Portuguese, Dutch, Flemish, Yiddish, Hebrew, Greek, Latin, Esperanto, and other languages. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$6.00, six months \$3.25. Foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Edition, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$4.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. PHONE, VICTORY 7285-7289 Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Krizis Japonijoje

Japonų fašistinio militarizmo ratali nerviškaui sugrįždėjo. Japonija krizis stovyje. Ji įsiklampojo krizy ir nėra tokių admirolų ir generolų, kurie ištrauktų ją iš macklūgės. Šios savaitės įvykiai aiškiausia tą patvirtina.

Pradžioj savaitės išdrėbta iš valdžios laivyno ministeris Šimada. Po jo sekė patsai Tojo, kurį išspyrė iš generalio štabo, kaip jo viršila. Užvakar vakare in corpore rezignavo visa Tojo valdžia. Nors oficialė japonų žinių agentija Domei tvirtina, kad Tojo kabineto rezignacija reiškia karo pastangų sustiprinimą, bet tai pasaka mažiems vaikams. Tojo ir jo militarinė kamarilė buvo atkakliausi totalinio karo šalininkai. Tojo ir jo kamarilė buvo tie žalciai, kurie vienu gyliu tikėjosi užmušti Jungtines Valstijas.

Bet ne Amerika, o jie prilipo liepto galai. Jiems nėra kitos alternatyvos, kaip tik "hara-kiri".

Kurlink Japonija dabar?

Ji gali pastatyt valdžios priešakyje kitus generolus ir admirolus. Ji gali grumoti. Bet tas nestiprins nei jos laivyno, nei jos armijos. Tas nestiprins jos ekonominės struktūros. Ji kopia ne į kalną, bet povaliai ritasi pakalnėn.

Hirohito pavedė naują valdžią sudaryti gen. Kuniaka Koiso ir buvusiam premieriui Yonai. Tuodu samurajai gali išsineriti iš kailio, gelbėdami Hirohito imperiją, bet iš jų pastangų nieko neišeis.

Sakoma, kad jie nėra taip drąpiežni. Sakoma, kad jie tik laikinai papus valdžioje, o po ta susikurs civilė valdžia, kuri išties Amerikai alyvos šakelę, tai yra, prašys derybinės taikos.

Tokių manevrų galima laukti, žinant, kad padėtis karo fronte ne tik nebus geresnė, bet tolydžio bus blogesnė ir blogesnė. Japonijos militaristų klika bandys išgelbėt savo kailį, užsimovus taikos kaukę. Ji bandys nusižadėti kitomis spalvomis. Japonai rokuoja, kad Amerika bus palankesnė tartis su tokia valdžia, kurios priešakyje nestovės Pearl Harbor atakos inžinieriai.

Išanksto reikia permatyti tuos manevers, kad juos atmeti ir reikalauti besgylginio pasidavimo.

Japonijos samurajų klika reikia paeakyti: Jūs neapgausite Amerikos jokias maneversais! Jūsų kupras tik grabas išlygins!

Generolas Hofmeister Apie Hitlerį

Sovietų Sąjungoj jie moka išpumpuoti bent dalį nuody iš vokiečių belaisvių smegeninės. Jie moka nuplėsti nuo akių nacišką užvalkalę ne tik eiliniams Fricams, bet ir tullems generolams.

Sovietų Sąjungoje surkurta "Nationalkomitee Freies Deutschland"—Laisvųjų Vokiečių Nacionalis Komitetas, kuris leidžia belaisviams laikraštį "Freies Deutschland." Be to, vokiečiai generolai ir oficeriai turi savo "Bunda" (susivienijimą). Abi organizacijos sklaido ir taško hitlerinę "ideologiją." Visa eilė generolų, pulkininkų ir paprastų Fricų rašo prieš Hitlerį ir hitlerizmą.

Šiomis dienomis prabilo generolas Edmund Hofmeister, neseniai paimtas nelaisvės tankų korpuso vadas.

Jisai numaskuoja Hitlerį, kaip karvedį. Hitlerio karo strategija yra žiopliaus. Jis nesuskalba su savo generolais. Jo įsakymai yra sauzūdiški ir vokiečių armijai basiai daug lėšuoja.

Gen. Hofmeisteris pasakoja apie savo pasikalbėjimą su fieldmaršalu Busch, komandieriu centraliniam fronte, tarpe Prapėjo pelkių ir Pabaltoji. Fieldmaršalas Busch skundėsi Hofmeisteriui, kad Hitleris kategoriškai įsakė "nesitraukti nei pėdos." Busch su tuo nesutiko, bet turėjo klausyti įsakomas. Rezultate—beveik kategoriškas pralaimėjimas. Žuvo daugybė vokiečių, daugybė suimta nelaisvėn.

Už nepaklusnumą Hitleris pravyjo von Brauchitsch, List ir visą eilę kitų maršalų.

Pradžioj šio karo Hitleris buvo išreklamtuos kaip labai gabus strategas. Naciški rekniškai jį net geniumu vadino. Jis pats reklamavosi su savo "intuicija." Tuo tarpu visų labo jis yra bukaprotis feldfelbis, žioplus kaip čebato aulais kiek tai liečia karinį amatą.

Tą, kaip matote, patvirtina ir tuli jo generolai, kuriuos jau nebegali pasiekti jo giltiniška ranka.

Negražūs Manevrai

Rašant šinos žodžius be perdėjimo galima pasakyti, kad Henry Wallace bus renominuotas į vice-prezidento ofisą, jeigu bus sulaukyti manevrai tulį partijos bosų, prie kurių, kaip rodosi, prisidėjo ir nacionalis čermanas Hannegan.

Prezidentas Rooseveltas pasisakė už Wallace, nors ir ne griežtoj formoj. Tačiau Hannegan sakosi turįs laišką nuo prezidento, kuriame būk tai pasisakoma už sen. Trumaną. Tas laiškas, kol-kas, misterija. Senatorius Guffey ir daugelis kitų labai ir labai abejoja ar iš viso toks laiškas yra.

Po ilgoko svyravimo prie sen. Trumano kandidatūros palinko ir Illinois delegacijos pirmininkas Edw. Kelly. Jis, matyt, orientuojasi į tokius bosus kaip Hague, Flynn ir tuli kiti. Jis daro pamatinę klaidą.

Mėras Kelly sakosi vaduojąsis Rooseveltą pagėdavimu. Bet Rooseveltas savo pagėdavimui išveišė laisike senatoriui Jacksonui. Tas laiškas yra vienatinis įrodymas, kur prezidentas Rooseveltas stovi. Hannegan neskelbia laiško, kurį jis būk gavęs nuo Roosevelto. Gal tokio laiško iš viso nėra.

Mėras Kelly sakosi telefonuosąs prezidentui, kad patirti jo nuomone. Tai vėl manevers, nukreiptas prieš Henry Wallace. Asmeninis pasikalbėjimas per telefoną nėra jokis oficialis dokumentas.

Mes sutinkam su Harold Ickes, su senatorium Guffey ir su trimis-keturias šimtais konvencijos delegatų, kurie nuosirdžiai remia Wallace'o kandidatūrą.

Ar yra bent trupinėlis pagrindo, kad pareikt nepasitikėjimą dabartiniam vice-prezidentui, tam garbingam Iowos vyrui, kurio nuopelnus demokratų negalė užginčyt nei vienas nuosirdus demokratijos draugas?

Teišsipildo liaudies valia!

Publicistas M. W. Fodor labai laiku pažymi, kad vice-prezidentas Henry Wallace yra itin populiarus Lotynų Amerikos kraštuose. Ypač jis gerbiamas Meksikoje.

Wallace labai daug prisidėjo prie sustiprinimo gerų kaimyniškų santykių su Lotynų Amerikos kraštais.

Demokratų konvencija neprivalo užmiršti tą faktą.

Wallace neseniai sugrįžo iš savo kelionės Sovietų Sąjungon ir Kinijon. Ten jis taip-pat labai gerbiamas.

Wallace užsistarnauja pagyrimo už savo pasiryžimą mokintis svetimų kalbų. Jis gerai kalba ispaniškai ir pusėtinaį pramoko rusų kalbos.

Nors mes turime visokių darbų — ir daug jų—bet geri "Vilnies" draugai nekuomet neprivalo pamiršti jos reikalų. Ypač šiuo laiku reikia rūpintis, kad visi galvojanti lietuviai skaitytų "Vilnį."

Gaukite "Vilniai" daugiau skaitytojų, daugiau šerininkų!

APŽVALGA

IŠGARUOS TAS PASIPUTIMAS

Marijonų "Draugas" stato klausimą: Ar galima bendradarbiauti su komunistais? Tą klausimą "Draugas" pastatė po to, kaip Chicago "Sun" pasisakė už reikalingumą užmegsti diplomatinis santykius tarp Kremliaus ir Vatikano.

"Sun" teigiamai atsiliepė apie kun. Orleanskio mišią ir Italijos komunistų lyderio Togliatti pasikalbėjimą su popiežiaus sekretorium.

Iš "Draugo" atsakymo į statomą klausimą aiškiai matyt, kad jis visiškai nesupranta, ką reiškia katalikų ir komunistų bendradarbiavimas. Tas bendradarbiavimas kitoks negali būti, kaip tik bendra kovą prieš fašizmą ir persiskyrimas su tokiais katalikais kaip Franco, Petain, Kubiliūnas ir tt.

"Draugo" marijonai pasiputusiai pareiškia, kad komunistai turi "padaryt atgailą."

Kokią atgailą? Ar atgailą už tai, kad jis visomet stovėjo pirmose eilėse kovotojų prieš fašizmą?

Ar komunistai susipė bendradarbiavime su Franco, Petain, Smetona, Hitleriu?

Kaslink katalikų vadovybės, tai ji, žymiam laipsny, tame kalta. Atsiminkit Vatikano užsilaukiamą Ethiopijos ir Ispanijos karo metu.

Kuomet Togliatti kalbėjo ir tarėsi su popiežiaus sekretorium, jisai nei nesispaudė, nei atgailos nepadarė. Tą, rodosi, turėtų žinoti ir tokie smulkaus kalibro žmonės, kaip "Draugo" redaktoriai.

Togliatti rekordas pavydingas. Jis ir jo idejos draugai nekuomet nenusiėnk Mussoliniui — nei namianiam fronte, nei Ethiopijos, nei Ispanijos karo metu.

Jei kam reikia rausti, tai tiems katalikų dvasiškiams, kurie rėmė Franco, rėmė Mussolinį. "Draugo" marijonai buvo frankistų talkininkai, kuomet šie, sykiu su Hitleriu ir Mussoliniu smaugė demokratinę Ispanijos respubliką.

Jei kam reikėtų muštis į krutinę, tai visų pirmiausia "Draugo" mandročiams. Pasak "Draugo", popiežius esąs labai labai geras. Marijonų laikraštis sako: "Jei Juozapas Stalinas prašytų audiencijos pas popiežių,

DIDVYRIŠKI BRAZDŽIUONO ŽYGLIAI

Mūsų artilerija palaikė kariamiame sparne puolančių kaimynų. Grupė draugų buvo duotas sunkus ir atsakingas uždavinys: vykti kartu su einačiais alakon tankistų daliniu ir koreguoti iš ten mūsų baterijų ugnį.

Fašistai kabinosi už kiekvieno tarybinės žemės kupsto, stengiamiesi besiveržiančiai į priekį mūsų kariuomenę padaryti daugiau nuostolių.

Todėl vyr. leitenantas Putrimas, duodamas Brazdžiūno kovos uždavinį, be kitių nurodymų nepamiršo priminti taip pat ir dėl atsigavimo.

—Žiūrėk, Brazdžiūnai, linkiu tau pasisekimo. Tikim, kad tu pulko garbę ir artileristo vardą kovojė išsaugosi. Tik buk budrus ir akylas.

—Nebijokite! Man tai ne pirmuena — ramiai atsakė priarys žvalgas Brazdžiūnas.

Tai taręs Brazdžiūnas atsiveikino su draugais ir kartu su kitais žvalgis tekinas nubėgo prie tanko.

Ant vieno iš daugelio šliaužiančių pirmyn mūsų tankų, drauge su kitais automatininkais, važiuavo ir mūsų žvalgas Brazdžiūnas.

Žvalgas pasižymi viena, skiriamą ji nuo kitių ginklo draugų ypatybę — išlavintu žvilgsniu. Todėl ir Brazdžiūnas pirmas pastebėjo pasislėpusį vokiečių karininką, kuris iš pistoleto laikė nušauti leitenantį Volkovą.

Čia Brazdžiūnas atsiminė šventą kario pareigą: — visomis išgalėmis kovojė saugoti savo vadą, ir Brazdžiūnas, tartum įniršęs liutas, metėsi ant klastingo vokiečių karininko. Automato buožė jis smogė vokiečiui per galvą ir išmūšė iš jo rankos ginklą, o paskiau vokieči, kaip savo belaisvį, perdavė pėstininkams.

Prasideda žiaurus mušis su vokiečių automatininkais. Tris automatininkus nueda Brazdžiūnas, bet negalėdamas ilgai gauti, grįžta atgal prie savo tanko.

Vieno labiausiai pirmyn praskiverbusių tankų iš rikiuotės išena šaulys radistas. Brazdžiūnas užima jo vietą ir iš kulkosvaizdžio skina panikoje begėnančius fašistus.

Trisdešimt su viršum hitlerininkų lavonų puskliko gulėti Brazdžiūno kulkosvaizdžio nūdėi.

Priešo sviedinius pataikė į vadovaujančių tankų ir sudarė radijo aparatą. Pavojus netekti ryšio.

Tai matydamas Brazdžiūnas aršiausio mušio metu pasiūlio palaiyti ryšį ir bėgiodamas tarp vadovaujancio ir kitių tankų žodžiu perdavinėja vado įsakymus.

Tikslaus ryšio palaikymo dėka operacijos vyko sėkmingai ir buvo uždirntas šio kombinuoto ir sudėtingo mušio laimėjimas.

Bet vokiečių sviedinio skeveldra suėdžia Brazdžiūną. Tankų padalinio vadas įsako: —Žiūrėkite, kad šis draugas, tikras didvyris, butų ko saugausi išgabentis iš mušio lauko... Jūs už jo gyvybę atsakote... Suprantate? Jo draugos ir pasilaikymo dėka buvo uždirntas mušio laimėjimas.

Nesirupinkite taip manimi, kas kad aš suzeistas. Aš atlikau savo pareigą tėvynei taip, kaip mokėjau.

Visi stebėjosi d'edeliu kuklumu. Brazdžiūnas ir anksčiau mušiose savo draugą ir pasiaukojimū rodė pavyzdį kitiems kovotojams.

Tai buvo nors ir jaunas, bet sunkiose kovose uždirntas

Lietuvos gyventojai sveikina pražygiuojantį Raudonosios Armijos dalinį, kuris laisvina Lietuvą iš baltos nacių okupacijos

Amerikietiš marinas duoda "raide" japonukui Saipano saloje. Vaikai greit apsi-prato su amerikiečiais, nors jų valdžia labai daug baisybių buvo pripasakojus.

Dovanų Piknikams

NEDELIOJ

Rugpjūčio (Aug.) 13-tą

OAKS GROVE

119th ir Archer Ave.
Route 4-A

Brangus Vilnius Prielčiai ir Draugai! Prašome visų platinti tiketus, kurie yra nuo 5c iki 35c (įskaitant ir karo taksus). Dovanų bus išduota pinigais ir daiktais už tris-ketvirtadalius tukstančio dolerių.

Teisių Patarimai

Klausimas: Gyvenu vienoje vietoje 5 metus, 6 mėnesius, atgal atsikraustė kaimynas šalė manęs ir parsivedė didelį šunį, kuris puldinėja ant žmonių. Tas šuo įkando manį ranką ir gydytoji užmokejau keliolika dolerių už gydymą žaizdos. Padaviau policijai raportą, kad pamitų tą šunį. Sveikatos skyrius pasiuntė manį į kliniką gydyties, kur su adata leidžia po skūra man medicina, ir tas sukulia man didelį gėlą muskulovę. Norėčiau traukti į jėsmą tą kaimyną dėl padengimo lėšų už jo šunies įkandimą. Nuėjau į policijos stotį ir išaiškinau dalyką, bet viršininkas atsakė, kad aš peranksti tai darau, nes dar tas šuo nėra sugautas ir nėra išstirtas ar pasiūtęs ar ne. Tai dabar neinu pas gydytoją, bet laukiu kada tą šunį sugaus ir kaip tie dalykai pasibaigs. Ar aš gausiu atlyginimo už visą ką nukentėjau? Patarkite man kur kreiptis tokiu atsitikimu?

Atsakymas: Illinois valstijos įstatymai yra labai keisti kas link šunies įkandimo. Mes turime a common law rule, that a dog is entitled to one bite. Kitais sakant, jeigu kaimyno šuo yra užpuoles ir įkandęs dar kitam žmogui, ir jūs galėtumėt tą įrodyti, tuomet galėtumėte užvesti bylą ir laimėti už visus paneštus nuostolius ir skausmus. Patarčiau sužinoti kur tas kaimynas yra pirmiau gyvenęs ir pastieiraukite toje apielinkėje ar tas šuo buvo kita užpuoles ir įkandęs. Tą sužinojus patartina kreiptis prie savo advokato dėl užvedimo bylos.

Klausimas: Nuėjau į valgyklą ir pavalgęs ėjau laukan. Grindys buvo ką tik numazgotos ir aš paslydau ir persikėliau galva. Turėjau lankyti gydytoją ir gydytojas nuskuto dalį plaukų ir kelias dienas turėjau vaikščioti su aprišta galva. Ar galima reikalauti atlyginimo nuo valgyklos savininko?

Atsakymas: Šis įvykis yra taip vadinamas "remote incident". Abėnai valgyklų savininkai būtų atsakomingi, jeigu būtų kas nors pamesta ant grindų ir jūs būtumėte atstojojtas at to numesto dalyko ir paslydęs. Jeigu jūs atsitikime matėte, kad grindys buvo šlapios, tuomet buvo reikalinga jums prisidaboti. Jeigu būtumėte atsakančiai prisidabojęs, veikiausiai nebūtumėte parpuoles ant tų grindų. Patariama kreiptis prie valgyklos savininko, nes beveik kiekvienas turi apdraudą, ir apdrauda gal apmokėtų jūsų nuostolius.

Klausimas: Per daug metų mano brolis gyvena pas svetimą ypatą ir ten gyvendamas numirė. Jis nepaliko jokio testamentą, bet turėjo gerokai pinigų. Dabar ta ypatą legaliskai priskirbėti prie mano brolio turto. Ar ta ypatą gali atimti mano brolio turta?

Atsakymas: Negalėtu tinkamai atsakyti, kadangi nėra užtektinai paduoty informacijų. Vienok jūs, kaip mirusio brolio sesuo turite legaliską ir moraliską teisę apginti savo brolio turta. Labai apgailestaujama, kad nebuvo paliktas testamentas; jeigu būtų testamentas, nebūtų panašų nesmagumų įvykė.

Atsakymas: Negalėtu tinkamai atsakyti, kadangi nėra užtektinai paduoty informacijų. Vienok jūs, kaip mirusio brolio sesuo turite legaliską ir moraliską teisę apginti savo brolio turta. Labai apgailestaujama, kad nebuvo paliktas testamentas; jeigu būtų testamentas, nebūtų panašų nesmagumų įvykė.

Atsakymas: Šis įvykis yra taip vadinamas "remote incident". Abėnai valgyklų savininkai būtų atsakomingi, jeigu būtų kas nors pamesta ant grindų ir jūs būtumėte atstojojtas at to numesto dalyko ir paslydęs. Jeigu jūs atsitikime matėte, kad grindys buvo šlapios, tuomet buvo reikalinga jums prisidaboti. Jeigu būtumėte atsakančiai prisidabojęs, veikiausiai nebūtumėte parpuoles ant tų grindų. Patariama kreiptis prie valgyklos savininko, nes beveik kiekvienas turi apdraudą, ir apdrauda gal apmokėtų jūsų nuostolius.

Atsakymas: Šis įvykis yra taip vadinamas "remote incident". Abėnai valgyklų savininkai būtų atsakomingi, jeigu būtų kas nors pamesta ant grindų ir jūs būtumėte atstojojtas at to numesto dalyko ir paslydęs. Jeigu jūs atsitikime matėte, kad grindys buvo šlapios, tuomet buvo reikalinga jums prisidaboti. Jeigu būtumėte atsakančiai prisidabojęs, veikiausiai nebūtumėte parpuoles ant tų grindų. Patariama kreiptis prie valgyklos savininko, nes beveik kiekvienas turi apdraudą, ir apdrauda gal apmokėtų jūsų nuostolius.

Atsakymas: Šis įvykis yra taip vadinamas "remote incident". Abėnai valgyklų savininkai būtų atsakomingi, jeigu būtų kas nors pamesta ant grindų ir jūs būtumėte atstojojtas at to numesto dalyko ir paslydęs. Jeigu jūs atsitikime matėte, kad grindys buvo šlapios, tuomet buvo reikalinga jums prisidaboti. Jeigu būtumėte atsakančiai prisidabojęs, veikiausiai nebūtumėte parpuoles ant tų grindų. Patariama kreiptis prie valgyklos savininko, nes beveik kiekvienas turi apdraudą, ir apdrauda gal apmokėtų jūsų nuostolius.

Atsakymas: Šis įvykis yra taip vadinamas "remote incident". Abėnai valgyklų savininkai būtų atsakomingi, jeigu būtų kas nors pamesta ant grindų ir jūs būtumėte atstojojtas at to numesto dalyko ir paslydęs. Jeigu jūs atsitikime matėte, kad grindys buvo šlapios, tuomet buvo reikalinga jums prisidaboti. Jeigu būtumėte atsakančiai prisidabojęs, veikiausiai nebūtumėte parpuoles ant tų grindų. Patariama kreiptis prie valgyklos savininko, nes beveik kiekvienas turi apdraudą, ir apdrauda gal apmokėtų jūsų nuostolius.

Atsakymas: Šis įvykis yra taip vadinamas "remote incident". Abėnai valgyklų savininkai būtų atsakomingi, jeigu būtų kas nors pamesta ant grindų ir jūs būtumėte atstojojtas at to numesto dalyko ir paslydęs. Jeigu jūs atsitikime matėte, kad grindys buvo šlapios, tuomet buvo reikalinga jums prisidaboti. Jeigu būtumėte atsakančiai prisidabojęs, veikiausiai nebūtumėte parpuoles ant tų grindų. Patariama kreiptis prie valgyklos savininko, nes beveik kiekvienas turi apdraudą, ir apdrauda gal apmokėtų jūsų nuostolius.

Roselando Žinios

Lietuvių Nukentėjusių nuo Karo Gelbėjimo Komitetas pasirodęs darbu. Ir šiandien siunčiamas jau žinoma, kad laikas pradėti rinkliava netik draunų, bet ir kitko; dabar negalėsime apsieiti be pinigų. Žinote gerai, kad reikės daug daiktų pirkti, kurių negalima gauti veltui, o ypatingai maisto ir kitų daiktų pūdelyti sutaisyti.

Vilnius jau išvaduotas, Kanas apsuptas. Daugelis kitų miestelių taipgi išlaisvinta. Jau galima tiesiog siųsti lietuviams. Taigi, roselandiečiai, kurie pasidarbėję aukoti, eikime priek dar, nes jau šiandien laikas pradėti.

Penktadienio vakarą atėikie Kultūros svietinėm, gausite kvitų knygytes, kurias išsioisite zonėms, nuo kurių gausite auką.

Roselande pradžia neblogo. Buvusiame masiniame mitingė sudėta \$32.00. Bursniediečiai surdėjo \$20.50. Bet tai tik lasas, kiek tam reikalinga.

Roselande lietuviai turėtu nusistatyt kuoat ne mažiau \$2,000. Ir tai nebūtų nei kiek per daug, jeigu mes žinotume, ant kiek nuvarginta Lietuva, ir ant kiek jiems reikalinga pagelba.

Daugelis girdėjome Mrs. S. Stankus kalbant apie Anglijos nuvargimą, sunaikinimą, ir kiek žmonės kenčia. Kiekvienam girdėjusiam įstraukė ašaras. Bet kuomet pagalvoisime apie Lietuvą, kuri buvo okupuota ir ten viskas atimta, be to, karo pabūklai perėjo kelis kartus, laukai laivonis buvo nukloti, tai bus dar baisesnis vaizdas. Kiekvienas lietuvis negalės atsikvėpti nedavę pagelbos, o mes negalime neti prašyti.

Eikime dabar, kad galėtume raportuoti, ką nuveikėme iki sekančia susirinkimo, kuris bus greitai šaukiamas.

Chicagietis Negras Lakunas Nukirto Tris Orlaivius

Leitenantas C. D. Lester, 21 m., negras, puikiai pasižymėjo orlaivinėje kovoje su priešiniais. Lesterio nuo kūdikiystės viena svajonė buvo: tapti lakūnu. Garbingai jis vertoja gautus sparnus. Jo miltina yra slaugė. Gautame laiske nuo šimnas skaito, jog leitenantas Clarence nukirto tris načių orlaivius Italijoje.

Lester yra baigęs Englewood auktesnę mokyklą.

Graži Drobių Auka

Pirmadienį J. Kanceris įteikė Emilijos ir Antano Drobių \$10.00 dėl pūdelyti lietuviams raudonarmiečiams, kovojantiems už išlaisvinimą Lietuvos iš po Hitlerio-pėkliskos nevalios. Drobiai gyvena Stevensville, Mich. Druogas Kanceris atostogavo pas Drobius.

Buvęs "Vilnius" Redaktorius Rašo Iš Normandijos

Rudolfas Baranikas, buvęs "Vilnius" redaktorius, rašo iš tarybos. Savo laiske jis sako: "Jūsų laisšką, rašytą birželio 23-eg d., gavau. Buvo malonu nuo jūs išgirti. Turiu viltį, kai šis laisškas pasieks jus, Lietuvos sostamietis Vilnius, o gal visa Lietuva jau bus išlaisvinta. Aš įsivaizduoju; kad apie tai žinią įsėdite didžiausiu atgalviu.

"As jau nekuris laikas Francūzijoje - Normandijoje. Veikiausiai jūs žinote apie karo cig čia tiek, kiek ir aš. Aš galėčiau šį bei tą pasakyti apie kasdieninius susitikimus su žmonėmis, bet las užimti perdang vietos. Teko kalbėtis su francūziais civiliais žmonėmis. Kalbu biskį francūziskai, bet reikia dar daug dėl kalbos pagerinimo.

"Tel-o susitikti žmonių iš Rytinės Europos, kurie čia buvę naujį prievarta atvežti darbus ir pasiliko frontui einant pirmyn. Tarpe jų yra keletas lietuvių. Buvo įdomu išgirsti lietuvišką kalbą Normandijoje. Jiems irgi buvo slauginama išgirsti lietuviškai kalbant Amerikos karinėje uniformoje žmogų.

"Man teko matyti trumpų žinių apie sukilimus Lietuvoje prieš nacius. Tikinūs; daugiau galėsiu pasiskaityti apie tai, kai dencrašis "Vilnis" pasieks mane. Savaimė aišku, kad mes čia negalime gauti visų žinių. Neabejojina, kad jūs apščiau ir daug pilnesnis žinias gausime kas šiandien vyksta Lietuvoje.

"Eus įdomu gauti nuo jūs laisškų ir vėl. Prie progos ir aš parsiūsiu."

"Perduokite mano linkėjimus visiems."

RAKSON'S TAVERN

3212 SO. HALSTED STREET
Nauja, Smagi UŽEIGA
BRIDGEPORTIECIAMS
Kanosas Elias, Vynal, Deginės ir Likeriai. Atsilankę pasitenkinti mūsų patarnavimu.

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIP NAUJUS
25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų
Mūsų pečių padirbtai parlor seilai su springais, arba jūsų senas oetas ar matrasas perdirtas ir padarytas taip naujas. Ant visko atspūpsite 25 nuomščius - FEBRUARY IR MARCH

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 W. ROOSEVELT ROAD
Telefonas SEELEY 8760

Brighton Parko Žinios

Pereiči pirmadienį, liepos 17 d., įvyko LLD 104 kuopos mėnesinis susirinkimas Hollywood svietainėje.
Tenka papeikti kuopiečius už susirinkimo nelankymą. Mitingas buvo neskaityingas. Neturi būti pažangiečių galvose minties, kad kiti atliek darbus, o jie praleis vakarą meikniekiais.

Pikniko komisija pranešė, kad piknikas, įvykęs birželio 25-tą d., gerai nusisekė. Dabar nėra pilno raportu, bet abiem kuopom tiks pelno.
Buvo pakeltas sumanymas iš kuopos išdo aukoti pinigų dėl apatinių draunų nupirkimo Lietuvos žmonėms. Tačiau, šis geras sumanymas palikta sekamam kuopos susirinkimui. O reikia kreiti veikti, nes ziema netoli, reikia dabar siųsti nuo karo nukentėjusiems šiltas drapanas.

Mūsų kuopa šiame vajuje ga vo tik du nauji nariams. Reikia daugiau darbuotis.
Susirinkime dalyvavusieji rūpestingai svarstė kuopos narių reikalus. Dar daug yra senų narių neužmokėjusių už šiuos metus duokius. O Jokuhauskienė ir A. Grina pasidarbėję pamatytį tuos narius ir paraginti užmokėti.

Su šiuo ir baigėsi LLD 104-los kuopos neskaityingas susirinkimas.

Jūsų Maldos
Yra Mirusiams
Jūsų Gėlės
YRA SIUNCIAMOS
I SERMENIS
SURAMINIMUI TŲ,
KURIE TEBEGYVENA

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA Fayette 3210
Res. Tel. LA Fayette 0094
Jauk KEDJE 2868
V. A. L. N. D. O. S.
Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 8 vak. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 6:30 iki 9:30 vak., šeštadienį nuo 9 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valanduo: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-8
Pirmadienis iki 2 iki 4.
Šventadienis 11-12
Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų-PRospect 1930

Dr. Strikofis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valanduo: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare
Sekmadienis pagal sutartį

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valanduo: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.
Phone: YARds 9921
Residence-KEENwood 5107

Medicinos Daktarai

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
V. A. L. N. D. O. S.
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro
Residencijos PORTSMOUTH 6616
Ofiso LA Fayette 6588

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Išlitaio
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th St.
Valanduo nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioje pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomingsi alkinius
už priemama
kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
GALumet 4591
3241 S. Halsted Street
RAKANDU KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!
Permaningtas Vardas ir Adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

Jūs galite pagelbėti Amerikai simbolizuoti galingiausią armiją sumušimui fašizmo reguliariai pasipirkdami Jungt. Valst. Karo Bondsų ir Stampų.

Šiandien Vakare Prkalbos Bridge- porte Lietuvos Išlaisvintų Žmonių Pasveikinimui

Visus Kviečiame Rinktis į Lietuvos Auditoriją, 3133 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Šiandien, liepos 21 d., sukanka keturi metai nuo įsisteigimo tarybų valdžios Lietuvoj; nuo panaikinimo Smetonos fašistinės diktatūros. Šis masinis mitingas, kuris prasidės 7.30 val. vakaro, Lietuvių Auditorijoj, bus kartu mitingu užjėmėjimų tų milžiniškų laimėjimų Raudonosios Armijos ir jos lietuviškų pulkų, kuriuos vadovauja generolas Karvelis.

Keturi metai atgal, liepos 21 d., 1940 m., Kaune susirinkęs Lietuvos liaudies seimas pasklebė socialistinę tvarką mūsų gimtinėj. Kiek ta valdžia atliko per vienus metus, kalbėtojai išdėstys šiandien vakare. Tačiau, mes žinome iš savo giminių laišku, o jų buvo ne šimtai, bet tūkstančiai, kaip jie džiaugėsi panaikintu Smetonos fašistiniu diktatūraj ir kaip savomis rankomis kūrė pažangų socialistinį gyvenimą.

Tarybų valdžios įsisteigimo ir socializmo pasiekimui Lietuvoje klausimu kalbės F. Abeas, kuris 1935 metais buvo Kaune Išviejų Kongrese ir mač tenkiųjų mūsų brolių ir sesučių gyvenimą.

Apie Anglijos žmonių karą laimėjimų pastangas, ypač apie tos šalies darbininkijos kovas prieš fašizmą nupiešė neseniai iš tos šalies atvykus lietuvaitė Sofia Stankus.

Sios šalies reikalais ir ateinančių rinkimų klausimu pasakys turiningą kalbą Amerikos Komunistų Politinės Sąjungos Illinois distrikto pirmininkas Alfred Wagenknecht.

Masinių mitingų paminėjimui keturių metų nuo Smetonos diktatūros panaikinimo ir tarybų valdžios įsisteigimo Lietuvoj rengia Vėnos Kapsuko Komunistų Klubas. Kas nežino iš amerikiečių tų dinamiskos energijos vadį ir didį Lietuvos liaudies mylėtoją — Kapsuką. Jis yra miręs, bet jo nuveiktie darbai didį lietuvių liudijus niekad nemirs.

Tad šiandien visi masiniai kviečiami dalyvauti Lietuvių Auditorijoj didelės reikšmės prkalbose.

Kviečia Komitetas.

Kaip nuėjusi su naciais mūsų broliai lietuviai raudonarmiečiai, valdingaj aprašo A. Venelova. Perskaitykite raštus paduokite kalmynu, kuris dar nekaito „Vilnius“.

I Visas Šeiminkes

Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas, Skyrus Chicago RWR, rengiamas išsiųsti bent 250 baksučių. Veik visus reikalingus daiktus turime sudaryti siuntinį, tik mums trūksta cukraus. O cukraus negalime nupirkti be kuponų, tad prašome visas moteris, kad paaukotumėt visus nuiekamus cukraus kuponus. Prašome prisųsti vardu Anna Savukas, 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill. Siųskite greitai, nes mes norime greitai išsiųsti. O gal kas galėtų paaukoti cukraus, malto ar šmoteliais? Būtų gerai, kad aukotumėt šmoteliais.

Kaip matote spaudoje, Raudonoji Armija jau Lietuvoj ir veja nacius visu smarkumu iš Lietuvos. Utena, Švenčionys ir daugelis kitų vietų jau paimta. Tad pagelbėkite lietuviams.

Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas.
Sekr. M. ZALD.

Septyni Chicagiečiai Žuvo Sprogusiam Laive

Šią savaitę San Francisco, Calif., įlankoj sprogo šaudmenų prikrautas laivas. Nelaimėj žuvo arti keturi šimtai žmonių. Katastrofėj užmušta septyni žmonės iš Chicagos, Leslie K. Asare, W. H. Bailey, R. A. Carter, Ananias Hammah, E. J. Meller ir J. J. Sheekles.

Ši iki šiol buvo sprogimo priežastis neišaiškinta.

Kampanija Kalta už Streiką Joliete

Pratt Manufacturing Co., kuri randasi Joliet, Ill., sustojo vieš. Darbininkai, 193 skaitėjuj, susreikavo. Darbas ilko sulauktytas dėl kompanijos užsispyrimo neįpildyti darbininkų reikalavimu.

Darbininkai, kurie organizuoti į United Steel Workers uniją, reikalauja pakelti algas. Karinė Darbo Taryba jų reikalavimą užgręžė, sakoj unijos atstovus Albert Krywonos. Bet darbdaviai neklauso nutarimo. Jie yra atsakingi už kilusį streiką.

Iš Pasikabėjimo su Klebonu Paškausk

Marquette Parko lietuvių organizacijų masiniame mitinge, kuris įvyko liepos 18 d., buvo išrinktas komitetas, kad pasitarus su vietiniu klebonu Paškausk, jog jis paragintų savo parapijonus prisidėti su aukomis dėl pagelbos Lietuvos žmonėms, kurie tiek daug nukentėjo nuo karo.

Liepos 18 d., delegacija nuykome pas kleboną išpildymui savo pareigų. Perstaimė misijos reikalą ir paaiškinome, kaip svarbu šiuo laiku, kuomet Lietuva laisvama, pasiūsti paramą suaugusiai Lietuvos liaudžiai.

Klebonas labai mandagiai priėmė delegaciją ir užgręžė vedamą darbą. Tarp kitko pasakė: „Naciai bėgdami viską atims iš Lietuvos žmonių, o laukus su auganciais javais laike mūsų išmėndžios.“

Pažadėjo klebonas per pamokslą atsikreipti į parapijonus, kad jie aukotų dražučių. Sakė pilipins į „bo-bincinių“ sekantį antrašų sąrašą, kur galima palikti dražučiai:

- A. Chapas, 2547 W. 69th St., (čia galima atnešti dražučiai bile laiku).
- S. Juška, 7246 S. Talman Ave. (nuo 6 val. vak.). Telefonas Rep. 7685.
- L. Malinauskas, 7131 So. Washtenaw Ave. (nuo 6 val. vak.).
- M. Gurskis, 7035 So. Fairfield Ave. (bile kada). Telefonas Hen. 2377.
- J. K. Stalioraitis, 6418 So. Rockwell St. (nuo 6 v. v.). Telefonas Rep. 3974.

Pagrirtas klebono Paškausko atsinėsimas link Lietuvos žmonių. Ir kitų para-

DEMONSTRACIJA UŽ PREZIDENTĄ IR JUNGTINIŲ TAUTŲ VIENYBĘ

Rooseveltą Išvardijus ir Pabrėžus su Britanija ir Sovietų Sąjunga Kooperavimo Reikalą Demokratų Konvencijoj Chicago Stadiume Kilo Grietaisimui Aplodismentai, Ovacijos Tręsimi 20 Minutų.

Pagrindinė prkalba Oklahomos gubernatoriaus Robert S. Kerr pirmą dieną, antrąj sesijoj demokratų konvencijos, užgrūdimo delegatus ir svečius ryzindami veikti karo laimėjimui ir Rooseveltoj išrinkimui 4-tam terminui.

Dinamiško kalbėtojo svarbesnius pareikimus konvencijos dalyviai sveikino griausmingais aplodismentais. Buvo girdėtis ir baurimui, išvardijus republikonų partijos platformos punktus ir Dewey kalbos vietas.

Ypač publika saiziai atsinešė į tą Dewey kalbos vietą, kur jis pareiškė, koks Rooseveltas per senas kandidatuoti 4-tam terminui.

Gubernatoriaus Robert S. Kerr išvardijo šios šalies seniausius ir daugiausia pasizėjusius karo veiksmuose generolus: McArthur, Marshall ir kitus. Jis išvardijo Churchillį ir, pagaliau, pabrėžė tai ir Dewey drįstų nūmiti tą karinį jėgų vadą, kurio komandoj buvo apgintas Stalingradas ir šiandien naciai vejami atgal — Stalina. Ir ar Dewey nori sulaukyti nuo veikimo šios šalies vyriausią komandierių, kurie sekmingai vedė taūtį prie pergalės — Rooseveltą?

Kalbėtojiu pažymėjus, jog Rooseveltoj vadovėjęj sėmėnuojama Jungtinių Tautų glaudus bendradarbiavimas ir sekmingai einama prie pergalės, kilo griausmingas delų plojimas ir ovacijos. Pasidėjo Stadiume demonstracija. Visų valčių delegacijų atstovybės su iškabomis susirinko prie kalbėtojo estrados. Tai buvo pasisakymas už Rooseveltą ir už jo vadovybę. Tik Texas valstijos iškabos pasliko vietoj. Buvo didžiausias juokas, kaip tos valstijos delegacija publika baurė, o sukliūčiai prieš partijos nuotąjką nerivinos. Tik po 20 minutų delegatai ir bendrai publika aprimo.

Ovacijos Dėl Japonijos Kabineto Rezignavimo

Sesijai įpusėjus, pirmininkas Hannegan paprašė publikos atstovus. Jis la proga pasikaltė telegramą, kuriame pranešė, kad Japonijos „Tojo“ (Todžio) visas kabinetas rezignavo. O jo kabinetas buvo sudarytas prieš karo pradėjimą prieš Ameriką. Todžio valdžia padarė pasaliną puolimą ant Pear Harbor.

Igirdę tą žinią, delegatai ir publika griausmingai ėmė dainais ploti ir kelti ovacijas, nes aisistatydino ta valdžia, kuri pradėjo karą.

Henry Wallace Pribuvo Konvencijoj

Demokratų konvencijos antroji sesijoj pribuvo Henry Wallace, šios šalies vice-prezidentas. Jam jėgus Stadiuman, kilo didelės ovacijos. Gana ilgą laiką negalėjo pradėti antros sesijos iki publika aprimo.

Wallace kandidatuoja nau-

pijų kunigai turėtų jį paskirti. Juk šis darbas yra niekas kitas, kaip švariausia labdarėybė. Prieš tai gali kalbėti tie, kurie neturi žmoniškumo jausmo.

Tikimės, kad kleb. Paškauskas savo pažadus išpildys ir visi geros valios lietuviai širdingai prisidės prie šio darbo.

Komiteto nariai, J. K. Stalioraitis, J. Sकेberdytė

jai vice-prezidento vieton. Už jo kandidatūrą pasiskakė ir prezidentas Rooseveltas. Tačiau, prieš Wallace cina senatorius Truman, kurį palaiko nacionalio komiteto pirmininkas Hannegan. O jis palaiko dėl to Truman, kad Hannegan gavo šį vietlę per pasidarbinavimą senatoriaus.

Už Wallace kandidatūrą stoji CIO Politinio Veikimo Komitetas. Jį palaiko negrų masės. Reikalauja Wallace nominuoti Illinois valstijos CIO ir ADF komitetai.

Majoras Kelly laiko savo ranke kovos pusiasvyrą. Reikalauja, kad jis pasiskakytų atvirai už Wallace.

Vice-prezidentas, atvykęs Chicago, pareiškė: „pribuvau, kad vesti kovą iki galo.“

Entuziastišką prkalbą pasakė moterų rotės klousima Mrs. Ch. Tillet iš North Carolina. Ji pabrėžė, lai republikonai ir jų kandidatas Dewey nemaną, jog moterų nežinotų tikrų faktų ir balsuotų už jų kandidatus. Nurodė, jog moterų žino, kiek buvo atsiekta ir kiek bus dar galima laimėti prie Rooseveltoj administracijos.

Trėčiandienio vakarinė sesija buvo labai skaitlinga. Nei vienos vietelės Stadiume neliko tuščios, kur telpa 22,000 žmonių. Kaip šiandien numatyta žiniatvė konvencija, kur, neabejotinai, bus nominuotas Rooseveltas 4-tam terminui ir, veikiausiai, Wallace vice-prezidento vieton.

Jaunuoliai Griškėnai Atostogavo Pas Vasius

Seniau gyvenę Roselande Griškėnai dabar turi gražią užigą Burnside's apielinkėj. 739 E. 92nd St.

Julija ir Jonas Griškėnai augina du sūnus, Joną ir Robertą. Jonas laiko auktesnę mokyklą ir mokosi amato, o Robertas tėbėra pradinėj mokykloj.

Mokslu praturkos metu abu jaunuoliai Griškėnai nuykdu pas Vasius pasibūti ant ukės. Jaunuoliai labai patiko Vasijų ūkis. Jie džiaugėsi smagiai laiką praleidę.

Sako, Vasiai jėm būvę kaip tikri tėvai, labai gražiai vaišino ir prižiūrėjo.

Jonas ir Robertas Griškėnai gryo iš ūkio labai patenkinti. Mes visi, kurie pralaidome atostogas gražiame ūkyje, linkime viso geriausio Vasiams.

Taipgi aš nuo savęs linku Griškėnams pilkaus pasisekimo jų taverno biznyje.

Kostameteris.

Anna-James Tavern
3415 So. Halsted St.

HELP WANTED—MEN
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

★ PEINTERIU
★ KARPENTERIU

Ateikite pas Mus Pirm Ejiimo Kitur
PATOGIOS DARBO SĄLYGOS
GERA MOKESTIS—PASTOVI VIETA
APMOKAMOS ATOSTOGOS—VIRSILAIKIS

DAIRY SHIPPERS DESPATCH
4834 S. Hoyne Avenue
(2100 West)

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

MANICURIST—BARBER SHOP
\$25.00 Guaranteed
194 E. CERMAK
Victory 9553

MERGINU IR MOTERU
Privalom Maitinti Kovojančius Vyrus

Dabar yra reikalinga jūsų pagalba pakuoti maisto dalis mūsų ginkluotoms jėgoms.

SVARUS IR LENGVAS DARBAS.
Laikas ir Pasa už Viršilę!
DIEVOMIS IR VAKARAIŠ DARBAS.
„L“ ir gatvėkarių linijos.

CHARLES A. BREWER & SONS
6320 Harvard Ave.

HELP WANTED—MEN
Reikia Darbininkų

PORTERIO IR KEPEJŲ PAGELBINTINKO. Liusai nedideliam ir sventidieniam. 7177 W. Grand Ave. Merimack 8723.

FARM FOR SALE
Pardavimui Farmos

120 akrų FARM. Dveji būdinkai Fountain, Mich. lietuvių kolonijoj. Pigiai. Galima pirkti atsiskai 40 arbus 89 akrų. Sav. K. Markus, 1008½ North Blvd., Oak Park, Ill. (20c22)

Seniausios Lietuvių Jewely Krautuė
Brighton Park Seniausios ir Labiausiai Patikimos Graždaigčių Pardavėjas—Jewelers

P. NOVER JEWELLER
4205 Archer Ave.
Phone: LA Fayette 3847

JOS. F. BUDRIK
Inc.
3241 S. Halsted St.
Chicago 8, Ill.

Tel. CALUMET 7237

★
Didelė krautuė Rakandų, Jewely, Rekordų, ir Radio, baltame name. Visi departantai po vienu stogu.

★
Budriko Radio Valandos:
WCFL—1000 K.
Nedėlios vakare nuo 9:30

WHFC—1450 K.
Ketvergo vakare nuo 7:00

VELTU PATARIMAS
AR JUMI VARGINA?

Pleškų Smėlinas, Pleškinas, Delorandis, Odo Nėsiškina

Pasidaryti TRIP VAIŠIAMS

JIM J. TRIP
1015 S. HALSTED STREET
Jutaps 15 Metų CALUMET 4879

Victiniai Pranešimai

ZAGARIECIU KLUBO pusemetinis susirinkimas įvyks šekmadien, liepos 23 d., 1-mą val. popiet. Hollywood Inn Sveatinėje, 2417 W. 43rd St.-M. J. Ketrakis, Rakt.

ZOLIU ARBATOS

Pakelhuose su nurodymais, kaip viršinti ir nuo kokių ligų.

- Nuo nervų suirimo.....65c
- Nuo dušulio (astmos).....85c
- Vyriskumo patalymui.....85c
- Nuo užsienėjusio kataro bei hayfever.....85c
- Nuo cukraligės (diabeto).....85c
- Nuo vandenligės bei širdies ligos 60c
- Pailių arbata arba motis.....85c
- Trejusis: stambios šakny.....60c
- Nuo autizmo, kaip eiti šiekėn.....85c
- Surenguliuotai lietu viduriu.....60c
- Poison Ivy motis, greitai aptūdo niešali ir sutrupina konditėjus.....\$1.50
- Trūktoles, valerijoni, ramūnelis, peičiūnais, pupaliūčiai po 25c peičiūs.

M. ZUKALIS
321 Dean St., Scepterport, N. Y.

For results—advertise in the "VILNIS".

IN THE STREETS OF VILNIUS

By COLONEL L. VISOKOOSTROVSKY

From beyond the suburbs of Vilnius, one can get an excellent view of the magnificent capital of Soviet Lithuania. Vilnius is situated on numerous hills large and small, with steep and gentle gradients overgrown with shrubberies and gardens. Below the suburb of Markučiai lies straddled across the highway a mass of greenery—every little house is surrounded by its own garden. A little further on, a short distance from the road is Krapivica suburb which lies in the cool shade of many trees.

You soon begin to feel the effects of a heavy stifling odor in the air; odor that makes you feel sick. People in passing cars turn their heads uncomfortably in search of the source of the stench. Along the sides of the road and in the streets and the lanes that lead into it and in the gardens there still lie the bodies of the Germans and their horses killed by shells and bombs.

None of the beauties of nature can hide the terrible damage the Germans brought here. They fired ruthlessly from field guns, tanks and cannons into every section of the suburbs, into every house. As they retreated, they blew up many buildings behind them. No sooner had the Soviet forces captured any section of the city from the Germans than they were attacked by Fascist bombers. Left and right are huge craters caused by German shells and bombs; telegraph poles lie shattered on the ground.

Little red cottages and houses that look so comfortable from a distance have gaping holes in place of windows and doors and their walls are damaged by gunfire.

We halted on one of the hills to look around. It was only then we realized the heroic struggle waged by the Red Army Units that captured Vilnius. A few days before we had seen the town from a distance. Then it was only possible to guess what fortifications the enemy possessed and where they were situated. Today we could go up to those fortifications and examine them in detail.

All the heights on the outskirts of the town were ringed round with continuous lines of deep trenches; they were dug at the foot of the hills on slopes,

and the tops of all crests were surmounted by bunkers and concrete blockhouses. Involuntarily one admires the skill and gallantry of the troops that reduced such fortifications.

A motor highway suddenly branches out into a jumble of narrower streets and lanes running fanwise from the main road. This is where the city itself begins. The damage is even greater here than in the suburbs. There broken glass is everywhere and fences lie in the roads—that's what the streets look like. On a corner two civilians are standing. One wears a white armband with a dark stripe on it and the other with a ribbon in his cap. Both are carrying rifles and watching attentively in all directions. They're Lithuanian partisans who have been fighting in the Vilnius area and in the city itself for three years. The partisans left their underground haunts and formed the city militia. They have undertaken all the usual duties regulating traffic and maintaining order. They are conducting a struggle against the saboteurs that the Germans left behind in the city and hunting out spies and traitors. The Lithuanian partisans are affording the Red Army considerable help.

We crossed a railway. The rails haven't been disturbed nor destroyed but on both sides railway wagons and station buildings are still burning. In a distance the fires in warehouses are dying down. These are traces left by German rule. Try as they might to burn the city and destroy its riches, much material value survived. The Red Army units that captured Vilnius took a great deal of booty. The railway station lies to the right of a level crossing. All lines here carry loaded trains of goods. Tightly packed against each other stand railway wagons, locomotives and trolleys. Many wagons are loaded with food supplies, army stores, equipment, furniture and goods that the Germans stole from the local inhabitants.

The Germans hoped to take all of this away but there wasn't time. The enemy was surrounded in rapid advance of the Soviet forces, and were wiped out in the city itself. Not one German got out of Vilnius.

We reached the center of the city where the River Vileika

(Continued on Page 3)

"We've got to have all the fats and oils we can get—and more," says the War Food Administration of the Department of Agriculture, and American women respond. Here, Mrs. Charles E. Zimmerman, of Nutley, N. J., turns a can of used fat over to meat dealer Richard Hendriks, while Lloyd Wean, fat collector, stands ready to speed it on its way to war and essential civilian industries. This makes the 2,000,000th pound of used cooking fat that Swift & Co., have collected in that community.

Hitlerite Destroyers Of Lithuanian Culture

The following article was written by Professor I. Krishchunas, prominent Lithuanian scientist.

The Hitlerites' profound hatred for the Lithuanian people goes back to ancient times when our people checked by force of arms the avalanche of crusaders rolling eastward. That is why the Nazis have, since the very outset of their domination in Germany, displayed such savage animosity toward Lithuanian culture. Lithuanians observed this frenzied malice in 1939 when the Hitlerites wrested Klaipėda from Lithuania. Storm troopers broke into the building of the Klaipėda High School, named for Vitutas the Great. They riddled with bullets the portraits of our literary classics, Kudirkas, Maironis, Zhemaitis and others, and burned our libraries.

It was a bad omen for the Lithuanian people.

In June, 1941 after their perfidious attack on the Soviet Union, the Germans invaded Soviet Lithuania and unleashed their barbaric fury. The Hitlerites exterminated the Lithuanian people with utmost ruthlessness, and at the same time launched upon a systematic and thorough destruction of Lithuanian culture, science and art in order to enslave the Lithuanian people.

Their first blow was directed against our intellectuals, our institutes of science and art and our student youth. Shortly after the occupation, great numbers of Lithuanian intellectuals were thrown into prison and concentration camps where many of them died or

ruined their health seriously undetermined.

Under the conditions of the German occupation premature death snatched from our midst Dr. Kuzma, prominent Lithuanian surgeon; Augustaitis, head of the Department of English Literature in Kaunas University; Professor Ramka, economist; Shimkus, prominent Lithuanian composer; Professor Didmōkas, painter; Vinkis, author, and many others.

Many Lithuanian intellectuals who refused to bow their heads to the German invaders were deprived of work and food and forced to beg alms on the streets of Vilnius and Kaunas. Most Lithuanian college students and pupils of secondary schools were forcibly shipped to work in Germany and to "labor battalions" in the front-line zone.

After their defeat by the Red Army in Stalingrad, the Germans decided to carry out in Lithuania a total mobilization to include all college and high school students. But our intelligentsia offered determined resistance to this scheme. On March 17, 1943 the infuriated Germans closed all Lithuanian colleges, including both universities, deprived the students of the right to take examinations and shipped most of them to hard labor in Germany.

The Hitlerites are arresting and sending to Germany our most active professors. Among those languishing in fascist bondage is Balis Sruoga, well-known Lithuanian writer and professor of Slav literature. Several Lithuanian academicians have been arrested and subjected to savage torture at the hands of the Germans.

WOULDN'T THEY LIKE TO FORGET!

By LAUKUVISKIS

Allied Blows Make Them Squirm.

No doubt you have read in the papers how Ex-Fascists in liberated parts of Italy are trying to deny that they ever had anything to do with Il'Duce. Like slimy creatures they are squirming under the blows of the Allied Powers and are trying to find a loophole to escape punishment for their crimes.

That's what is happening in Italy. In a day or so we will be hearing the same story from liberated Lithuania. Oh yes, we know there were Fascists and Nazi stooges in Lithuania. Not all of them will be able to make good their escape. In evacuating occupied territories, Hitler will pay little attention to his Lithuanian or other "Ostlander" stooges. He knows that uprooted from their home grounds they can do no good.

So they had better think of a very good excuse or else... We all know the rest. There will be no fooling when Kubiliunas, Plechavičius, Germantas, Ancevičius and the "lesser stars" of Naziism will be called on to give an account of their actions. And the best feature is that, according to the Moscow agreement all the criminals will be tried at the scene of their crimes and by an impartial jury of those against whom they have sinned.

Mr. Grigaitis and the Tailor's Shears.

We older folks remember an old proverb from Lithuania that when a tailor's shears get covered with rags all he has to do to locate them is to give a good whack on the corner of the table with his fist. Even an uneducated peasant tailor knows that shears can't vibrate without a noise.

And who among us is making the loudest noise (like the proverbial shears) now when thousands of Nazi stooges are squirming in more and more European cities, towns and villages? Why, nobody else but my "learned colleague" "doktor" Grigaitis!

It seems funny that an American should go to such lengths to explain and deny what he said in favor of the Nazis when that blonde beast of Berlin was on the march towards the East.

Last week for several days in succession Mr. Grigaitis beat his own "best" in denying that he ever did any favor for Hitler.

But let's see. Did we hear Gen. Eisenhower, or Gen. MacArthur, or President Roosevelt denying their past friendship with Hitler? Then why, oh why, should our own "compatriot" Mr. Grigaitis be denying his connections? There

must be a reason. In fact there are several. Let's look into some of them.

When in July of 1941 an employee of Mr. Grigaitis burst out in public with "Three cheers for Hitler," Grigaitis says he had nothing to do with it. Did you, as an employer, discipline your over-enthusiastic Hitlerite employee? The answer is: "Not yet!"

Can you deny that it was you who published in the Naujienos long cablegrams by "dr." Ancevičius sent in from Berlin? You will have to say: "Yes!"

And what did "dr." Ancevičius have to tell us Americans through your Naujienos? Space won't permit me to give lengthy quotes, but Mr. Grigaitis is a "smart" man. He will understand (and I would like to hear him deny that.)

1. Two days after the Nazi invasion of Lithuania, June 24, 1941, Naujienos came out with a 7-column headline: "Lithuania Declared its Independence!" Lesser headings: "Kazys Skirpa new Premier; a revolt started in Lithuania and Latvia against the red occupants!"

2. On July 5th, of the same year, Grigaitis published a long cablegram (worth at least \$500—who paid for it?) by Ancevičius describing how gladly Lithuanians helped the onrushing hordes of the Nazis to "free" their country.

3. July 11, 1941, Ancevičius announced (in Naujienos) that the "Rooshian Bolsheviks" murdered 15 priests in Lithuania. Among them were Bishop Staugaitis and Monsignor Maciejauskas. The "murdered" bishop, Staugaitis died two years later and the Monsignor Maciejauskas is still living. And we didn't hear Mr. Grigaitis deny that dirty Nazi lie yet.

4. And if you want an "eye-witness" description of how the Lithuanian peasants and workers thrived under Nazi occupation, we will refer you to Naujienos on August 4, 1941. Was that of any help to Hitler?

I could go on and on, but to tell the truth—it stinks!

And what about Mr. Grigaitis' denial of the late dictator Smetona? Well, Smetona is no 'mo. So it is easy to denounce him. But he left his "continuity" in the person of Dauzvardis. Did I see Mr. Grigaitis shaking hands last Sunday with Smetonas "continuity"? I did, in Marquette Park. Did I hear Mr. Grigaitis speak from the same platform with the "continuity" and on the same subject—"bloody Bolsheviks are again occupying Lithuania?" Yes I did!

Now, last but not least: Explain to uneducated poor me the following phenomena: When the Nazis marched into

Spend a Delightful Evening in Cool Comfort

See the Film "The Negro Soldier" at Hotel La Salle, Chicago, Saturday, July 22, 8:15 P. M.

"Friends of the New Masses" will present an exclusive showing of the War Department film: "THE NEGRO SOLDIER," with WILLIAM PATTERSON, assistant director of the Abraham Lincoln School, as commentator. This superb documentary of the significant contribution that is being made by the Negro people to the war against fascism is a powerful refutation of the charge of those who claim that the Negro is a poor, untrustworthy soldier and cannot be used in front line combat.

Major General H. S. Aurand, commanding officer of the 6th Service Command, made the following statement to newspaper reporters recently regarding the film:

"This film is a report on the activities of some of our soldiers, the Negro soldiers, who have won a fine and important place in the Army. Not only in the Army but in wartime industry the Negro has proved himself indispensable. Without him our miracles of production

Lithuania in 1941 you said "Lithuania Declared its Independence." Now, when the Nazi hordes are being driven out of Lithuania by the armies of our Ally, with whom are Lithuania's own units, you say that that country is again being occupied by "bloody Rooshians." How come? Do you really want your kin to forever remain "independent" under the Nazis?

could not have taken place. In fighting as well as in production the Negro has contributed as much as his white brother."

In addition, A. B. MAGIL, domestic affairs analyst, will discuss "Inside the Republican and Democratic Conventions". Mr. Magil has been covering these conventions for New Masses and will be in a position to give everyone an intimate picture of the men and issues in both parties and the drama, color and highlights of the convention sessions.

Both the film and the discussion are most important contributions to the education of the people of Chicago who may at times be inundated by a flood of divisive propaganda emanating from Herr Goebbels in the hope of preventing national unity. We are certain that you will derive a great deal of pleasure and information from both the film and Mr. Magil.

ADMISSION 75c, Tax 15c—Total 90c.

LITHUANIANS IN KIRGHIZ SOVIET REPUBLIC

By ALEXEI SOLONTSYN

At the outbreak of war citizens of Soviet Lithuania evacuated to Kirghizia. They were immediately provided with work in enterprises, institutes and collective farms of the Republic. Many learned new trades.

In a jute factory dozens of Lithuanians became turners, fitters and milling machine operators. Vladas Lukošius became an expert turner and introduced many valuable rationalization measures. Another Lithuanian working indefatigably and selflessly is Gavrilovičius who for exemplary work was repeatedly premiated and awarded with honour certificates. Five hydroelectric power stations are now being erected in canals and mountain rivers in Kirghizia. Very complimentary reports have come in about the quality of work of the Lithuanians in construction jobs. A group of Lithuanians have recently finished training courses as tractor mechanics in Tokmak School of Mechanisation and Agricultural Equipment. Elena Poviloniūtė, a Lithuanian girl, enrolled in the courses without knowing a word of Russian. Her extraordinary energy and persistence helped her to overcome this handicap and she acquired a skilled trade in a short time. She graduated with excellent marks and picked up a very fair knowledge of Russian in the process.

"I believe the day isn't far off when we will be able to drive tractors in the fields of liberated Lithuania," said Elena.

The same thought was expressed by Gliabovas, disabled serviceman of the patriotic war who also finished the training course. "Meanwhile," continues Gliabovas, "in order to gain more experience and to help Kirghizia which has done so much for us Lithuanians, I'm working as a tractor driver."

Many young Lithuanian builders who will be useful for the restoration of the cities in the Baltic States have finished Frunze Trade School in Kirghizia. They'll get their practical training in the construction of houses.

Lithuanian youth are studying law in a school set up by Kirghiz peoples commissariat, medicine in the Kirghiz State Medical College and other institutions of higher learning. Among Lithuanian students who have distinguished themselves is Veinbergas who is simultaneously

studying and working in the Institute of Physiology in Kirghiz. Veinbergas will shortly leave with an expedition for distant parts of Tyanshan.

The Kirghiz government is rendering great aid to evacuated Lithuanian families. At the foot of the Kirghiz Alatau Mountain range near the village of Sosnovka, large vegetable and fruit gardens were set up for evacuated families of men fighting against the Germans in the Lithuanian units of the Red Army.

It is natural that close proximity with Lithuanians aroused lively interest among Kirghizians of the culture of the peoples of the Baltic States. Soviet Writers Union of Kirghizia displayed much initiative in this respect: It was instrumental in having the works by Lithuanian writers translated into Kirghiz, broadcast by radio and published in the magazine "Kirghistan." A large anthology of Lithuanian verse was translated into Kirghiz. The anthology includes the best works of the Lithuanian poets: Ljudas Gira, Korsakas, Mieželaitis, Salomėja Neris, and the writer Shimkus. Soviet writers of Kirghizia turn over the fees for translation to the relief fund for families of Lithuanian front-line men fighting in the ranks of the Red Army.

BIRTHDAY—Shirley Temple has just reached 16. She is shown puckering her delighting lips at the candles on her birthday cake, at a surprise party given her on the Hollywood set of a forthcoming picture.

IN THE STREETS OF VILNIUS

(Continued from Page 1)

joins Vilija. There is a beautiful park in the center of the city. There are many churches and old buildings with thick walls which is difficult to destroy even with heavy artillery. It was here in the center of the city that the Germans put up the toughest resistance and were driven out but a short time prior to our arrival. Here the Germans found time to accomplish their foul plans and destroyed many valuable architectural monuments. The hand of the bandit didn't falter as he blew up many famous temples of culture. All around was a chaotic mass of rubble—stones, wood, iron, concrete and steel girders. The Hitlerites barbarously wrecked the center of the city. They bombed every section of the city which Soviet troops liberated, smashing with bombs what they hadn't destroyed beforehand.

Yesterday in the streets of the city, specially in the suburbs, we met crowds of townspeople travelling eastward. There were inhabitants of the liberated sections of the city who were hurrying to get farther from the German bandits and place themselves under the protection of the Red Army. Now crowds are moving to the city and its central districts. Some are happy finding their houses still standing, but many stand weeping beside smoking ruins cursing the Germans. Many people found their houses still intact, but looted from all they contained. Men ask to be allowed to join the Red Army; they ask for weapons in order to begin taking vengeance for their native city.

Not far from Vilnius is a little way-side station, Paneriai where the Germans executed Soviet citizens. Thousands of Lithuanians, Jews, Poles, Belorussians and Russians were shot here by the Fascists. It is difficult yet to find all the places where German terror was exercised, but here and there Soviet troops come across heaps of half burnt bones and charred bodies—the remains of the Gestapo's victims.

In one street we met an old greyheaded Jew. He was walking along with his hands outstretched as though he were feeling the air. Behind him came a woman leading a little child by the hand. The boy's face was covered with sores. He looked sharply from side to side and waved his hand to passing Red Army men. These three people were all that remained of the Jewish population of the city.

The city of Vilnius still gave one the impression that it con-

sisted of huge barricades—it seemed as though fighting was likely to break out at any moment. This, however, is only a fancy. Strings of prisoners are being taken along all streets. The townspeople with their carts, barrows, bundles and suitcases are returning home. Life is returning to the city of Vilnius. There is still no civil authority in the city, but an Army commandant has been appointed. At street crossings soldiers regulate traffic. They help Lithuanian militia maintain order. Municipal service isn't functioning as yet, but linemen already are climbing poles, men in overalls are disappearing into manholes to repair watermains. Bricks and broken glass is being removed from the streets and rubbish from the yards and shops is being cleared away. Soon the shops will open to sell bread, salt and other food products. We were told that not a single ounce of salt had been sold to the people since the Germans entered the city. Salt was the most expensive thing in Vilnius.

Railway workers were preparing the first trains for despatch. Groups of Red Army men were making inventories of the booty. The booty is very large — ammunition, armaments, and trucks. In one dump alone over a thousands boxes of fresh butter was captured. One company captured a refrigerator filled with many carcasses of fresh beef. Dumps of brand new motorcycles with spare parts were captured.

Light grey smoke hung over the houses, gardens and groves of Vilnius and its suburbs. This, however, is the last phase of battle that has been fought here for the Red Flag flies over the capital of Soviet Lithuania. Vilnius is again a Soviet city.

Lil' Abner

By
Al Capp

OUTTA MAH WAY!
AH GOTTA GET ME
SOME WAR
BONDS!!

LITHUANIAN-AMERICANS WE ARE PROUD OF

LEONARD JOHN PETRAITIS
Chicago, Ill.

Leonard went into the Navy on May 19th and was sent to Great Lakes. He finished his boot training on June 27th and came home on a nine-day leave.

Now, with his leave a thing of the past, he is back at Great Lakes again, waiting to be sent to a Radio Technician's School. Don't "cram" too much, Leonard. Loads of luck to you!

Leonard has an older brother, Albert.

Although Albert is not yet in the Army he is in 1A and expects to go very shortly. He has been working as a Research Engineer at the General Electric Company in Schenectady, N. Y. for the last three years.

He began working for the company after receiving his Master's Degree in Electrical Engineering from the California Institute of Technology in June, 1941.

With your experience and Master's Degree, Al, it certainly seems as if you should be able to stay out of the infantry, but you can never tell.

"YOU KNOW, I FEEL SO STRONG NOWADAYS THAT HOUSEWORK'S A PLEASURE!"

CPL. VETO REMEIKIS
Chicago, Ill.

Cpl. Veto Remeikis had a chance recently to get away from his studies in connection with the Military Police, when he was allowed a two week furlough. This time was spent with his folks. His mother, Mrs. Anna Remeikis is familiar to many Lithuanian Chicagoans because of her activities in behalf of the LDS 112 branch and other organizations.

Getting back to Veto, however. After all, he is the one who is home on furlough. Most of Veto's training, if not all, so far has been in Virginia. Now, that this phase is completed, he shall continue his studies further in Louisiana. And we always thought being an MP was a cinch! (Oh yeah?!)!

May you do as well in Louisiana as you did in Virginia, Veto.

RAYMOND A. MALESH
Chicago, Ill.

One of Roseland's favorite sons had his boot training at Great Lakes, Illinois, after which he received a 9-day leave and this he spent with his mother and father and brother, Arnold.

Ray was formerly a Sea Scout and his work as a scout helped him very much in the navy.

Seaman Malesh is stationed in Washington, D. C. and expects to go to school there. That is what we would call a real break, Ray! Make the most of it.

National War Fund To Get Profits From Hope's Book

Bob Hope, who is reported to be poised for another USO-Camp Shows tour overseas, has turned over to the National War Fund the rights to all royalties from his current book—"I Never Left Home."

In this book Hope tells of his experiences on the USO-Camp Shows tour which he made to the European theatres of combat. It's not only full of the Hope humor but it also gives an insight into the experiences of USO-Camp Shows entertainers, as well as a picture of the organization work which goes into this vast entertainment project.

Bargain Hunter

Without intending to eavesdrop, we found ourselves listening to a conversation between two G. I.'s on a West Country train the other day. The boy from North Carolina started it.

"Say, look up yonder. That's a beautiful home on that hill," said he, indicating a fine old Queen Anne mansion on a slope a quartermile away. The New Yorker sitting opposite him nodded.

"Yeah," he said. "Sure is." And after a moment he added, "You know, in New York we only build houses to last five years."

"Over here they build 'em to last nine hundred," said the Carolinian. There was a pause, and then the New Yorker spoke thoughtfully.

"You know, I like it that way," he said. "Especially if you're buying the house!"

The Outpost, published in Great Britain.

An Englishman in Oxford was heard to say "You know, the thing about these Americans that I don't like is their nasty thirst for information!"

The Outpost, published in Great Britain.

"THEY'VE GIVEN OUR GIFT TIES TO SAVE ELECTRICITY!"

S-GT. JOE VASILIAUSKAS
Cardale, Pa.

Joe hails from Cardale, Pennsylvania. Although his mother and sister, Stella, still reside there, his father, Thomas Vasiliauskas, and a brother, Charles, work in an essential war plant in Warren, Ohio.

Sgt. Vasiliauskas has been in the Army for two years and has seen not a little action.

Prior to his entry into the Army, Joe served in the capacity of local president of the United Miners Union at Isabelle, Pa. Here he waged many battles against John L. Lewis and for the betterment of the miner's conditions, in addition to fighting for higher wages for his fellow workers.

Joe doesn't seem to fit in with the pictures of the miners who used to officiate at the meetings when I was a kid, but times have changed. It is the young men who are stepping more and more into the responsible positions these days.

Here's wishing you loads of luck, Joe! May you continue to be an inspiration to your buddies as you must have been to all the miners in Isabelle, Pennsylvania.

Needs No Granite, He's on the Rocks

London—The Germans have cancelled an order for hundreds of thousands of granite blocks which were to have been used in construction of a 1,000-foot high victory monument designed by Adolf Hitler, the London Daily Mail reported from Stockholm.

The German construction firm Baugesellschaft sent an urgent cancellation of the order to a Swedish concern, the dispatch said.

The monument was said to have been designed by Hitler to be 2,500 feet wide and 4,200 feet long, dominating Berlin.

It was to have commemorated the "total defeat of the Allies."

The Vilnis English Section

Edited by Mrs. Nellie De Schaaf
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Victory 7325

Democratic Convention

The first session of the Democratic party's convention was rather short but I tried to "size up" the delegates and the guests as much as I could.

Unlike the Republican delegates, the Democrats seem to be happy and contented. They have nobody to hate, and somehow they seem to feel assured . . . maybe because they have Mr. Roosevelt.

Most of the Republicans were aroused against "that man in the White House" and many of them were bitter.

The Democrats have no such "enemy" and they appear much happier for it.

Most of those I saw seemed to belong to the middle class. Quite a number of the outsiders were shy and exceedingly polite.

Since the Republicans drank so much beer and "soft stuff" I made it my business to observe the bars. I found surprisingly few people drinking.

Our own Mayor Kelly made a speech greeting the delegates. It was a good speech. Mr. Kelly makes short but effective speeches. When he began to praise President Roosevelt for his capable leadership in this war, there was a thunderous applause. Even the Southern delegates enthusiastically joined in.

Twice the President's name was mentioned and twice there was a demonstration.

Later I picked up a gentleman with a Southern accent and asked him about Senator Byrd's chances as a candidate for the Vice-Presidency. The gentleman would not even talk. All he said was: "Fo'get him".

There is not the slightest doubt as to who is going to be the Democratic Presidential candidate but there will be a fight for the Vice-Presidency. Mr. Wallace seems to be ahead of everybody in the race, but it may be too early at this point to judge the sentiment of the Convention.

Senator Scott W. Lucas, of Illinois, also made a speech. Some of the newspaper-folks said it was good. However, I missed part of it.

Mr. Wallace is here to fight his opponents. I hope he wins!

Those few Democrats who picked up Hearst's paper and read Louis Bromfield's attack on President Roosevelt were bitter.

Mr. Bromfield compares President Roosevelt to Hitler. It is a lie. It is the cheapest kind of demagogy. Mr. Bromfield helps Hitler by his comparison.

One wonders why such people are allowed to talk so freely even during the war? It is a dangerous game.

If Bromfield or his boss, Mr. Hearst, expected to hurt President Roosevelt, by lessening his influence in the convention, they will be sadly disappointed.

Anyone who was at the convention and who observed the general enthusiasm whenever the President's name was mentioned knows that this attack cannot hurt his influence.

Germans Start Recruiting for Finland

WASHINGTON. — If Germany is to send any military help to Finland, it would appear the Nazis will first have to recruit it, reports reaching the OWI indicate. The Stockholm newspaper AFTONTIDNINGEN reports that Nazi occupation authorities in Estonia and Latvia are trying to intensify the recruiting of Estonians and Latvians for service in Finland.

The Nazis have some slogans to help in the work:

"Finland stands or falls with the Baltic countries," and "Finland's cause is that of the Balts."

The Finnish domestic radio monitored for the OWI by the Federal Communications Commission, reports that Nazi occupation authorities in Estonia had instructed all Estonian males in the Tallinn district between the ages of 19 and 25 to report for military service by July 17. Deferments in other parts of the country will be cancelled, the broadcast reported.

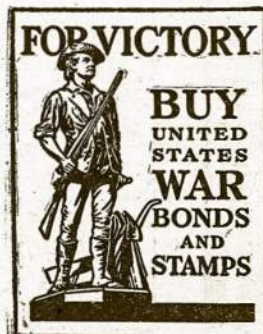
The Nazis are not ignoring Lithuania in this matter. A Lithuanian home front radio broadcast, monitored by FCC for OWI, made this announcement:

"Attention Lithuanian Men: Chief of SS and police in Lithuania announces the following:

"Lithuanian men must take up arms . . . Volunteers may register immediately. To register for the defense of the country is the honorable duty of all men capable of bearing arms."

But the Nazis are not ignoring the needs of Germany itself in this call to service to help Finland. Another announcement by the same radio says:

"Young Lithuanian men and women! Join the auxiliary airforce and army units in Germany. Young people between the ages of 15 and 19 will be received into the services."

As We See It

Herr Goebbels is an unhappy man. Almost everything irks him now. Among many other things Goebbels is irked by the "excesses" indulged in composing death notices of fallen German soldiers. And there are many fallen German soldiers.

Goebbels' newspaper "Das Reich" bitterly laments: Is it right to begin death notices with the words: "Deeply aggrieved by the shattering news?"

And there are so many deeply aggrieved people in Germany these days.

Goebbels would like these deeply aggrieved people to say that they are glad to announce that their sons have given their lives for Hitler and Goebbels, but the German people irk him by admitting that they are aggrieved.

Mr. Shigetaro Shimuda is also an unhappy man. He has been "relieved of his post" as Japan's navy minister. He has failed. Our navy licked him. According to the Japanese custom the "only honorable thing" left for him is hari-kiri.

French partisans killed Georges Barthelmy, a close friend of Pierre Laval. Some time ago they killed Phillippe Henriot, also a friend of Laval's.

We can include Monsieur Laval among the unhappy men. Who knows? He may be next.

300,000 "unhappy Rumanians" have applied for visas to go abroad. They are overtaken by fear. What makes them even more unhappy is that there are so few countries to go to.

Turkey is nearest and, therefore, best. But some Turks are unhappy too. They may exchange their guests for some favors to themselves.

Senator Robert Reynolds is not a happy man either. He says that the war against Bolshevism is lost at least, temporarily. He has no hopes for the isolationists in the next election.

With Hitler gone, Japan defeated and crushed, with democracy triumphant, what hope is there for the American reactionaries? There will be still more unhappy men.

I was told that Mr. Pius Grigaitis, editor of the Naujienos, delivered a sad speech last Sunday. All his hopes are gone too.

Some of our readers may remember Mr. Grigaitis' publication "Jaunimas" with all its might shouted:

" . . . let us admit it, a sudden crazy twist of the war has placed us in the position where, in spite of our heads, our hearts urge us to give three cheers for Adolph Hitler and his unbelievably efficient legions."

This compliment was paid to Hitler when the German army occupied Lithuania.

Now with the German army running out as fast as it can from Lithuania Mr. Grigaitis is very, very unhappy.

VINCE RUDIS.

A NIGHT WITH THE CHICAGO LDS YOUTH

The evening was hot and humid. Much better to seek the cooling comforts of an air conditioned theatre or take a trip to the lake front and relax in the surrounding area where breezes are cooled and where the moon looks down and seems to say, "glad you came out tonight, let's get acquainted." How much easier it would have been to take advantage of this impulse. But, no, the tri-clubs were holding their monthly meeting and my presence was necessary. So, wearily and wet with sweat I forced my tired body to spend an evening with other soldiers like myself.

The evening hours were fleeing and, oh, how difficult it was to persuade those few who had the clubs interest at heart to please leave the bar and get the meeting started. At last we got started and from the way the chairman handled the meeting you would have thought he was in hurry to keep a date with his impulses to go where it was cooler. Let me see—yes, there were the usual six or seven married couples and was there only one or perhaps two lonely single young people interspersed amongst these wedded? Oh, well, who but a married person would be crazy enough to come to a meeting on a night like this. The members acted like they were anesthetized but out of the haze they did get down to a few concrete things. Time is growing near to get a bowling alley reserved for the coming season and George Juozaitis, Ed Urbikas and Lillian Sherman are going to do something about it.

Then George Kwain suggests that another golf tournament take place. Clubs voted to contribute \$5 each toward prizes.

It seems the Red Wings are always "there" when it comes to an outing. The tri-clubs decided on an outing at Jackson park and as usual it was a Red Wing affair. But they got even with the other clubs — they made the other clubs pay an equal share for all the drinks the Red Wingers downed that day. The would!

Seldom do any boys in service visit us but on this nite good old Stanley Koveikis who has four years in service behind him pays us a visit. So with a sandwich or two and a drink to accompany it the club rang down the curtain on another uneventful meeting, uneventful as far as the weather was concerned.

A precedent was established, the Sparks were represented with a grand total of zero members. What happened, you Sparkites, get the dates mixed up?
Monarcher.

U. S. A. PAYS 'DUES'

The U. S. A. has paid its full \$4,000,000 portion of 1944 administrative expenses of the United Nations Relief and Rehabilitation Administration. Russia has paid \$200,000 of its \$1,500,000 quota.

COLLABORATIONIST EXPELLED

The French National Assembly in Algiers has expelled one of its members, Joseph Serba, former deputy for Bone, for collaborationist activities during the Vichy regime in Algeria.

UNITED NATIONS FACTS

SCORING SQUADRON!
A NORWEGIAN FIGHTER SQUADRON SHOT DOWN MORE ENEMY PLANES AND LOST FEWER MEN AND PLANES THAN ANY OTHER FIGHTER SQUADRON STATIONED IN ENGLAND LAST YEAR.

GEN. JOSEPH STILWELL:
COMMANDS AMERICAN, BRITISH, CHINESE, INDIAN, AND BURMESE KACHIN TROOPS IN THE CAMPAIGN OF NORTH BURMA.

TORPEDO JOCKEYS!
BRITISH ROYAL NAVY MEN IN DIVING SUITS RODE ASTRIDE TORPEDOES WHICH THEY GUIDED TO SINK A CRUISER AND DAMAGE A BATTLESHIP IN THE MEDITERRANEAN.

Women's Culture Club Of San Francisco

On June 25th, the Women's Culture Club voted to donate \$25.00 to the U. S. O. and Jessie Vesely (formerly Jessie Shaiko of Chicago), Mrs. Sutkus and Mrs. Shaiko were chosen on the Committee. They were also to find out when they could have a "Lithuanian Day" for the U. S. O.

One of the pleasant tasks of the Women's Culture Club is to make the boys' stay at San Francisco more enjoyable by acquainting them with the various Lithuanians in the city.

For this purpose, we list the names, addresses and telephone numbers of the families that the boys should contact. These families will see to it that the boys have a pleasant stay in California. You can't go wrong, boys. You know, you don't get kugeli and kilbasys at the U. S. O. but I'll bet you will find that in most of these homes.

The addresses are as follows:

San Francisco, B. V. Sutkus, 1151 Post St. Tel. Prospect 4856.

San Francisco, J. Koblin, 1226 Silver Ave. Tel. Delaware 3826.
Oakland, A. K. Mugianis, 4027 Maybelle Ave. Tel. Kellog 3-0855.

Oakland, J. K. Kaross, 2380 - 103rd Ave. Tel. Sweetwood 0457.

Berkeley, J. K. Chaplik, 1085 Curtis St. Tel. Thanwall 5758.
Berkeley, J. K. Jankauskas, 2324 Curtis St. Tel. Berkeley 3600-W.

Mood Changes Of Those 29

There is a change in the mood of the 29 defendants of the longest sedition trial in American history.

Worry and gloom have taken the place of insolent defiance in the courtroom at Washington.

The damning evidence that witnesses called by O. John Rogge and Joseph Burns, the prosecutors, are presenting to the jury and the knowledge that hotter evidence is ahead is the reason for their worry.

Almost every defendant has already been tied up with the activities of the Nazi-controlled German-American Bund. And direct evidence of native anti-Semites' connection with Berlin is coming.

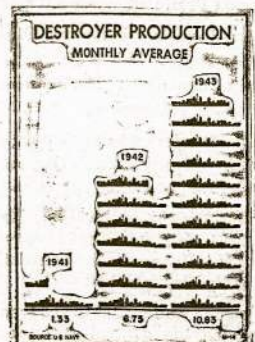
The government had expected to finish its case by this time ... now it won't be finished till Fall. But the evidence to send the defeatists to jail is piling up steadily.

UNITED NATIONS FACTS

FROM THE FOREST TO THE SEA
MANGROVE FROM THE FORESTS OF NICARAGUA IS USED FOR THE HULLS OF HARD-HITTING P.T. BOATS OF THE U.S. NAVY

RUSH ORDER!
A BRITISH FACTORY WORKING ON A NEW INDUSTRY - UNBREAKABLE PLASTIC SPECTACLE LENSES - IS RUSHING THROUGH AN ORDER FOR A MILLION FROM THE U.S.-R.

NOTICE FOR DANES
THE DANISH UNDERGROUND PAPER *DANSK BEKRETTELSE* POSTERED PROVERBIALY OF BOMBED BERLIN ON BILLBOARDS RESERVED FOR GERMAN PROPAGANDA!

THE HITLER GANG

A review of an important film from the Paramount studios

The story of the Hitler Gang is the story of the Nazi party's rise to power in Germany. It is an important picture about an important subject.

Adolf Hitler's political career begins at the end of World War I. Discharged from Military Hospital where he had been confined as a paranoiac case, he overhears a plot among the soldiers to overthrow the German High Command. He reports what he has heard to the authorities and the plot is crushed. The High Command needing stool pigeons to send into the newly-organized democratic organizations of the people sees in Hitler a likely prospect. Well provided with money, he enters the German Workers' Party and with the aid of Storm Troopers organized by Herman Goering soon captures it. Hence, the German National Socialist (Nazi) Party is formed in 1920.

Behind the Nazi Party stand Big Business with such men as steel magnate Thyssen, the German High Command and General Ludendorff. In the government itself are reactionaries who aid the Hitler Gang.

In the early twenties the Hitler Gang discovers its secret weapon. In one scene the leaders of the Nazi Party discuss the need for an issue around which they can win support.

"If we could only find some weak group to attack," Hitler mutters.

"How about the Church," suggests Rosenberg.

"No, the Church is too powerful. The people are too solidly behind it."

"Bolshevism," says Streicher.

"No, it is too early for that." Hemmler steps forward. "The Jews!"

That's it." Hitler is on his feet. "The Jews!" The International Jewish Bolsheviks are responsible for the defeat of Germany."

Divide and Conquer, that's Hitler's secret weapon. First it is anti-Semitism, and then red-baiting.

In a scene just after Hindenburg has appointed Hitler chancellor even though the Nazi Party failed to get a majority in the elections, the Hitler Gang meets to discuss the next step.

"We've got to crush all opposition," says Hitler.

"How?," Goering demands. "We're a minority in the Reichstag. The Communists and Democrats combined outnumber us two to one."

And now Goebbels steps forward. "Yes, the Communists and Democrats combined out-

number us. But suppose we don't let them combine. Suppose we frighten the Democrats with the menace of Communism. Suppose we burn the Reichstag and say the Communists d'd it."

And while the flames are still roaring, the conquest of power is complete.

Divide and Conquer that's the secret weapon. First the Jews, then the Communists, then the trade unions, then the Church.

The Hitler Gang ends in 1934. And because the picture ends here it fails to show how the divide and conquer technique was applied on a world scale.

However, although this is not shown, the film does have a final scene presenting the United Nations.

Here, in the United Nations, is the answer to Hitler's secret weapon of divide and conquer.

5 EPIDEMICS LISTED

The U. S. Public Health Service disclosed that, during June, five communicable diseases — poliomyelitis, scarlet fever, typhoid fever, Rocky Mountain spotted fever and meningococcus meningitis — were at epidemic levels in various parts of the USA.

"I hear you and the leading lady are on the outs."

Electrician: "Yeah, it was one of those quick scenes with the stage all dark. She asked for her lights and I thought she said lights."

ENGAGED? — WAC Capt. Ruth Briggs, 32, secretary to Lt. Gen. Walter Bedell Smith, chief of staff for Gen. Dwight D. Eisenhower in London, reported engaged to twice-divorced Col. Elliott Roosevelt, son of President. They are said to have met at the Casablanca conference. Capt. Briggs was one of first five WACS sent overseas.

* FAT FACTS *

230,000,000 POUNDS OF USED KITCHEN FAT CAN BE SALVAGED IN 1944! TWICE THAT WILL BE WASTED!

1,503,267 ACRES OF SOY BEANS OR 1,082,353 ACRES OF PEANUTS ARE REQUIRED TO PRODUCE 230,000,000 POUNDS OF FATS AND OILS

LARD FROM 7,000,000 HOGS OR TALLOW FROM 3,000,000 CATTLE WOULD BE NEEDED TO REPLACE THE 230,000,000 POUNDS OF USED FATS AMERICAN WOMEN ARE ASKED TO TURN IN FOR WAR USE

YOU RELEASE MANPOWER, GASOLINE, TIRES AND FARM MACHINERY -- YOU HELP THE WAR EFFORT AND HELP YOURSELF TO EXTRA RATION POINTS WHEN YOU TURN IN USED KITCHEN FATS!

Jim Crow Takes Another Licking

Negro nurses will be accepted into the U. S. Army, commissioned as second lieutenants and used without regard to numbers, Truman K. Gibson, Jr., civilian aide to the Secretary of War, has announced. They will serve both in this country and abroad.

This important decision, wired to Mrs. Mabel Staupers, executive secretary of the Association of Colored Nurses, goes down as another victory against Jim Crow. Heretofore, only 220 Negro nurses were permitted in the entire Army Nurse Corps, enough to serve only at Negro hospitals in four Army stations. Their use will now be unlimited.

Significant is the fact that public pressure, as well as desperate need for trained nurses since the invasion, has been instrumental in bringing about this decision. The Army has taken a leap forward in solving both a home front and battle front issue.

HINT . . . A cane chair seat which is beginning to sag can be shaped into place again by turning the chair upside down and placing a folded damp cloth on the underside of the seat for an hour or two. This shrinks the cane back into its normal position.

Lithuanian Patriots Inflict Blows on German Rear Lines

WASHINGTON. — Lithuanian Patriots are inflicting heavy blows on the German rear communications lines while the Nazis are heavily engaged at the front, the Moscow radio said in a recent broadcast reported to OWI by FCC. The broadcast said in part:

"The Lithuanian people's avengers are laying ambushes on high roads, carrying out incessant raids on separate groups of Hitlerites and on their transports . . . During the last few days Lithuanian Patriots have derailed 29 enemy trains.

"Having routed German detachments near several inhabited Lithuanian localities, some Patriot groups have already joined hands with the Red Army."

NAZIS RUSH HARVEST

The Moscow radio says the Nazis in occupied Europe are "rushing the harvest to get it in before the inevitable retreat" and that "German troops in Italy have orders to slow the retreat so that the crop in Northern Italy can be shipped to Germany."

Of, By And For Servicemen & Women

'WHY I FIGHT'

Prize-Winning Essey of Cpl. Jack Zurofsky

This is how Cpl. Jack Zurofsky of New York City began his prize-winning essay in the "Why I Fight" contest conducted by the Morale Section for the Mediterranean Theatre.

"I fight because my ears can listen to both sides of a question; because they can hear the groaning of a tormented people as well as the laughter of a free people; because they are a channel for information, not a route for repetition; because, if I hear and do not think, I am deaf."

The essay, which has received nationwide publication, was broadcast over the American Expeditionary Station in the Mediterranean: Mayor La Guardia of New York read it on his regular Sunday broadcast, and Zurofsky appeared on the National hookup of the Army hour.

"I fight because my mouth does not fear to utter my opinions; because though I am only one, my voice helps forge my destiny; because I can speak from a soapbox, or from a letter to the newspapers, from a question that I may ask my representatives in congress; because when my mouth speaks and can only say what everyone is forced to say it is gagged.

"I fight because my feet can go where they please, because they need no passport to go from New York to New Jersey and back again; because if I want to leave my country I can go without bribing and without loss of my savings; because I can plant my feet in farm soil or city concrete without anybody's by-your-leave; because when my feet walk only the way they are forced to walk they are hobbled.

"I fight because of all of these things and because I have a mind, a mind which has been trained in a free school to accept or reject, to ponder and to weigh—a mind which shows the flowing stream of thought, not the stagnant swamp of blind obedience; a mind schooled to think for itself, to be curious, skeptical, to analyze, to formulate and to express its opinions; a mind capable of digesting the intellectual food it receives from a free press — because if a mind does not think it is the brain of a slave."

Zurofsky has been overseas 23 months and has lived with the men who shed blood in North Africa. He has heard them talk in all their accents in dugouts and pup tents.

And they say:

"I fight because I'm thankful that I'm not on the other side; because, but for the grace of God or an accident of nature, the brutalized Nazi could have been me and, but for my fighting, will be my child.

"I fight in the fervent hope that those who follow me will not have to fight again, but in the knowledge that if they have to they will not be found wanting in the crisis."

Ban Lifted on Negro Nurses by U. S. Army

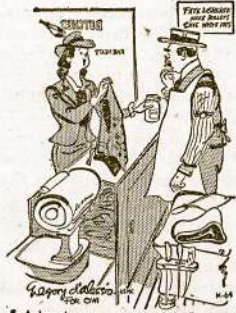
Announcement of a new policy that the US Army will accept and commission qualified nurses "without restriction" was contained in a telegram from Truman K. Gibson, Jr., civilian aide to the Secretary of War, to Mrs. Mabel Staupers, executive secretary of the Association of Colored Nurses. The telegram said:

"Negro nurses will be accepted without regard to any quota. They will be used both in this country and abroad. They should apply for commissions in the regular manner."

For the past two years the Army has refused to take Negro nurses because their use was restricted to Negro hospitals at four Army stations and the 220 Negro nurses in the Nurse Corps, were sufficient to handle those four hospitals.

The reversal of policy is a victory for the National Association of Colored Graduate Nurses and those organizations which supported the Association in its campaign to have race restrictions lifted.

This policy change is a significant and progressive step in race relations.

G.I. TID-BITS

The Air Surgeon's Convalescent Training Program which takes the soldier-patient out of bed as soon as possible and starts him on the road to recovery with bed exercises, in many cases as early as 40 hours after an operation, has been cited by the American Academy of Physical Education for pioneering in this field. . . . The noneffective rate for the Army overseas and within the United States remained constant throughout 1943 and the first quarter of 1944 at approximately 4 per cent of total strength.

Marine Sergeant Major Sigmond P. Hansen, Jr. of Union City, N. J., present address: Saipan, Marianas Islands has solved the acute shortage of water for utility purposes. According to Marine Corps Combat Correspondent Sgt. William T. Harrell, Jr. he uses Japanese Saki which he says "takes off anything, even paint." He told the correspondent he uses the stuff only for washing his hands and mess gear, but if conditions continue he may even bathe in it. But drink it? "Not on Tojo's life!"

Office of Dependency Benefits disclosed that only four husbands in the country are getting dependency benefits from their WAC wives. Only 2.5 per cent of the estimated 75,000 WAC's have arranged benefits for any members of their families; 82 cases involve children. Besides the four husbands, there are 2,070 cases of Class B dependents which include parents, brothers and sisters.

Home on furlough in Albany, N. Y., Lt. Edward S. Grabski went to deliver the personal belongings of his buddy, Lt. Edward P. Doran, to his family. Doran was reported missing in action and believed killed; his plane was shot down over Italy. Instead of a grieving mother, Doran himself answered the bell. He explained to his delighted friend that he had wandered through Italy for 45 days and reached his base after Grabski had left on furlough. They've been on 46 missions together.

A couple of kids found a small snake on lower Fifth Avenue, New York City, and took it home for a pet. It turned out to be not the harmless Garter variety, but a diamond backed rattler. Still a mere baby, to be sure, but poisonous, nonetheless. Hattler's present address: Snake House, Bronx Zoo.

Over 100,000,000 pounds of candy will be shipped to our armed forces overseas in 1944. Of this 16,000,000 pounds will be purchased for GI issue in combat areas.

At Buffalo, Army Nurse Corps Col. Florence M. Blanchfield announced 92 nurses have been decorated for wounds received in action and for acts of heroism.

Washington — The total of Negro soldiers in the United States Army as of Feb. 29, 1944, is reported by the War Department as 664,066. Negroes overseas number 284,664.

There are 77,335 in the Air Corps. There were no Negro fliers in the first World War.

HUNGARIAN OFFICERS DESERT TO TITO'S ARMY

Marshal Tito's Yugoslav People's Army has been swelled with the influx of many Hungarian army officers who have deserted, according to a Morocco radio report published in the Hungarian Information Bulletin.

Coinciding with the large desertions, illegal posters have been posted in Budapest, urging sabotage and strikes.

FROM SAOUTH—Thisyer Southern gal is Marian Weller, 19, of Chattanooga, first of 1944 crop of Miss America entries in Atlantic City beauty contest starting on Labor Day. She represents her home state as Miss Tennessee.